

ONDERZOEK GROOTSTEDELIJK FILMTHEATER – DE NIEUWE SCÈNE RAPPORT

Februari 2025 | 's-Hertogenbosch
Projectnummer: G-VT-24106

Opdrachtgever:

MANAGEMENTSAMENVATTING

Huidige situatie Filmtheater De Nieuwe Scène

Filmtheater De Nieuwe Scène (DNS) is al jarenlang een belangrijk onderdeel van de culturele infrastructuur van Venlo, als meerjarenvoorziening. Sinds 2007 biedt DNS dagelijks filmvertoningen, met een focus op kwaliteitsfilms, documentaires en educatieve programma's aan de Nieuwstraat. Met twee zalen, een capaciteit van 175 stoelen en een kleine foyer kent de huidige locatie echter beperkingen. De organisatie werkt met een klein professioneel team (2,7 FTE) en is sterk afhankelijk van 50-60 vrijwilligers. Hoewel DNS een stabiele bezoekersbasis heeft opgebouwd, blijven de bezoekersaantallen (19.000 in 2023) achter bij vergelijkbare theaters in andere steden. Wel bereikt DNS meer scholieren dan bijvoorbeeld filmtheaters die enkele stappen verder zijn in hun ontwikkeling, en is de programmering van speciale evenementen en activiteiten. Met deze programmering en activiteiten draagt het filmtheater bij aan de gemeentelijke beleidsdoelen.

Welke ambities heeft Venlo? En hoe draagt DNS daar op de huidige locatie aan bij?

De gemeente Venlo heeft ambitieuze groeidoelen zoals vastgelegd in de Strategische Visie Venlo 2040, het Coalitieakkoord 2022-2026 en de Cultuurvisie. De stad streeft naar een schaa sprong met een inwonertal van 125.000 inwoners, waarbij de focus ligt op het aantrekken en behouden van hoogopgeleide kenniswerkers (HBO/WO). Een divers en dynamisch cultureel aanbod is hierin een essentiële voorwaarde: het draagt bij aan een aantrekkelijke stad met een hoge leefkwaliteit, sociale cohesie en economische groei. De gemeente streeft bovendien naar meer

samenwerking tussen culturele en maatschappelijke instellingen en naar activiteiten die de Venlonaar ten goede komen, in aansluiting op programma's als "Gezond en actief Venlo" en "Leefbaar Venlo".

De huidige locatie en opzet van Filmtheater De Nieuwe Scène (met twee zalen) biedt nog enige ruimte voor groei, naar circa 23.000 bezoekers op termijn. Hiervoor is naar verwachting een aanvullende exploitatiesubsidie van bijna € 26.000,- nodig, om het publieksbereik iets te versterken. Daarnaast dient rekening te worden gehouden met investeringen in toiletten, bar, meubilair en op termijn stoelen voor de filmzaal.

Het huidige filmtheater biedt met de huidige programmering en activiteiten meerwaarde in het licht van de ambities van Venlo. Een beperkte uitbreiding van de waarde voor Venlo is nog mogelijk. De huidige locatie biedt echter niet de bezoekersbeleving die past bij de markttrends en bij de wensen van de consument. Daarmee benut de gemeente Venlo niet alle kansen die het medium film biedt voor ontmoeting en een aantrekkelijke stad. Empirisch onderzoek in Nederland bevestigt immers dat steden met een hoogwaardige culturele infrastructuur aantrekkelijker zijn voor bewoners en bedrijven. Ook filmtheaters hebben een significant effect op de aantrekkelijkheid van een stad als woon- of werklocatie¹⁾.

Hoe sluiten de ambities van Venlo aan op een schaa sprong naar een grootstedelijk filmtheater?

In Venlo wordt cultuur ondersteund via instellingen zoals Theater Maaspoort, Poppodium Grenswerk en diverse musea. Binnen het

1. Garretsen, H., & Marlet, G. (2017). Amenities and the attraction of Dutch cities. *Regional Studies*, 51(5), 724-736.

bestaande culturele aanbod is film een discipline die op dit moment in beperkte mate wordt aangeboden. Met de vier zalen bij CityCinema en de twee van Filmtheater De Nieuwe Scène, heeft de Venlo in totaal (6) relatief weinig filmzalen voor een gemeente van haar omvang³). Dat terwijl film in Nederland en wereldwijd ook in de toekomst een belangrijke rol blijft spelen in het culturele landschap en een veelzijdig platform biedt voor verhalen, debat en innovatie. Film is namelijk meer dan entertainment: het brengt mensen samen, maakt maatschappelijke thema's toegankelijk en slaat een brug tussen verschillende disciplines. Ook in tijden waarin de consument met streamingsdiensten veel alternatieven tot zijn of haar beschikking heeft.

Een eventuele schaa sprong van het filmtheater zou bijdragen aan:

- Een verbreding van het culturele aanbod, waarin film een structurele positie krijgt naast andere kunstvormen.
- Meer samenwerking binnen de culturele sector, door film te integreren met podiumkunsten, tentoonstellingen en educatieve programma's.
- Een diversiteit aan vertoningen, van premières en internationale films tot documentaires en innovatieve beeldcultuur zoals VR en AR.
- Een impuls voor de beleving van de binnenstad, met mogelijkheden voor gecombineerde activiteiten met horeca en retail.

Een filmtheater met een uitgebreidere programmering kan inspelen op de behoeften van verschillende doelgroepen:

- Op jongeren en studenten, door educatieve programma's, workshops en innovatieve vertelvormen.
- Op gezinnen en kinderen, met toegankelijke films en interactieve activiteiten.

- Op cultuurliefhebbers: met kwaliteitsfilms, documentaires en klassieke filmvertoningen.
- Op ouderen en specifieke doelgroepen, met seniorenvoorstellingen of thematische programma's om zo ontmoetingen te blijven stimuleren.

Een schaa sprong stelt een filmtheater beter in staat om in te spelen op deze verschillende publieksgroepen en daarmee een aanvullende bijdrage te leveren aan het bestaande culturele aanbod in Venlo. Een filmtheater van grotere omvang kan bovendien de samenwerking binnen Venlo op verschillende niveaus versterken.

Financiële en organisatorische overwegingen

Een eventuele schaa sprong van het filmtheater vraagt om een toekomstbestendige locatie, die voldoet aan de volgende voorwaarden:

- Capaciteit voor een breder aanbod, met vier zalen (260 stoelen) en een educatieruimte.
- Een geschikte locatie in of nabij de binnenstad, met goede bereikbaarheid.
- Voldoende faciliteiten voor een brede doelgroep, waaronder horeca en ontmoetingsruimten.

Een eenmalige investering in een nieuw gebouw van € 5,5 tot € 8,7 mln. is in dit geval nodig. Dit is onder voorwaarden en afhankelijk van diverse factoren als locatie en kwaliteitsniveau.

De verwachting is dat Filmtheater De Nieuwe Scène onder gestelde voorwaarden kan doorgroeien naar een grootstedelijk filmtheater met ongeveer 47.000 bezoeken per jaar in een stabiel exploitatiejaar. Dat is

een forse groei ten opzichte van de huidige 19.000 bezoeken per jaar. De exploitatiesubsidie zou bijna € 145.000,- moeten groeien ten opzichte van de huidige situatie. Dat is nog zonder kapitaallasten en met voorlopige aannames over het huurniveau. Om de schaalsprong mogelijk te maken is een uitbreiding van de personele formatie nodig, vooral op het gebied van publiek, horeca, marketing en administratie. Daarnaast geldt een versterking van de governance als voorwaarde, met een bestuur dat zich meer gaat richten op strategische sturing.

In geval van keuze voor schaalsprong nog afweging over huisvesting

Om de voordelen van een schaalsprong te realiseren, is het noodzakelijk dat gemeente en betrokken stakeholders duidelijke keuzes maken over de huisvesting van DNS. Hierbij kunnen twee scenario's worden overwogen:

1. een zelfstandige vestiging;
2. een gezamenlijke vestiging met een andere instelling.

Scenario 1: Zelfstandige vestiging

Een zelfstandige nieuwbouw biedt DNS de meeste flexibiliteit en autonomie. Het gebouw kan specifiek worden ontworpen om te voldoen aan de behoeften van een modern filmtheater, met vier zalen (260 stoelen in totaal), educatieve ruimtes en multifunctionele ruimtes voor ontmoeting en debat.

Een zelfstandige nieuwvestiging heeft diverse voordelen:

- Het biedt volledige autonomie en flexibiliteit in zowel programmering als inrichting, met een gebouw dat is ontworpen met vier zalen,

educatieve ruimtes, workshops en ontmoetingsfuncties. Ook is zelfstandige besluitvorming over exploitatie en gebruik van de ruimte, zonder afhankelijkheid van partners, mogelijk.

- Optimale zichtbaarheid op straatniveau is mogelijk, via een locatie in of nabij de binnenstad. Dit vergroot de kansen om de rol en de positionering van het filmtheater als culturele ontmoetingsplek te versterken

De uitdagingen en risico's zijn enerzijds de kosten en financiering. De bouwkosten van een zelfstandige locatie zijn naar verwachting hoger (circa € 5,5 - € 8,7 miljoen) dan bij een gezamenlijke vestiging. Het financiële en operationele risico ligt daarnaast bij DNS en de gemeente.

Scenario 2: Gezamenlijke vestiging met andere (culturele) instelling

In het kader van dit onderzoek hebben verkennende gesprekken plaatsgevonden met Bibliotheek Venlo en Museum Van Bommel Van Dam. Het betreft een eerste verkennende gesprek, waarbij kansen en uitdagingen zijn benoemd.

In algemene zin kan een gedeelde huisvesting met een andere instelling, onder de juiste omstandigheden, kansen bieden voor synergie en kostenbesparingen. Gezamenlijke faciliteiten, zoals horeca en multifunctionele ruimtes, kunnen het gebruik efficiënter maken en (bij een passende samenwerkingspartner) zorgen voor inhoudelijke kruisbestuiving, zeker als missie en visie van de organisaties goed op elkaar aansluiten.

Een uitdaging is in dit geval onder meer de beperkte autonomie. De organisaties moeten rekening houden met de belangen en activiteiten van partners. Daarnaast is de complexiteit groter. Culturele instellingen hebben eenieder hun eigen doelgroepen die bepaalde motieven hebben voor een bezoek. Het samenbrengen van de dagelijkse operationele samenwerking is niet eenvoudig en vraagt een goed uitgedacht ontwerp en heldere afspraken over verantwoordelijkheden, gebruik, onderhoud en kosten. Ook moet de identiteit van de organisaties geborgd worden en is de zichtbaarheid van beide organisaties belangrijk. Kostenbesparing in de exploitatie is alleen mogelijk als er mogelijkheden zijn om functies te combineren. Als instellingen tegen de limieten van de capaciteit werken, zijn deze besparingen niet eenvoudig te realiseren.

Vanuit de ambitie van de gemeente om samenwerking tussen culturele instellingen te stimuleren, is een gezamenlijke vestiging op het eerste oog het meest voor de hand liggend. Een gezamenlijke vestiging moet echter geen doel op zich zijn, en moet passen bij het functioneren van beide organisaties.

INHOUD

1 Inleiding	7	6.2 Welke bezoekaantallen zijn realistisch?	40
1.1 Aanleiding	8	6.3 Raming baten	43
1.2 Vraagstelling	9	6.4 Raming lasten	45
1.3 Leeswijzer	10	6.5 Resultaat	48
2 Venlo nu en in de toekomst	11	7 Kansen en uitdagingen bij samenwerking	49
3 Huidige situatie Filmtheater De Nieuwe Scène	16	8 Confrontatie ambities gemeente en filmtheater	56
3.1 Missie, visie en activiteiten	17	8.1 Synthese en conclusies	57
3.2 Huidige locatie en bedrijfsvoering	20	8.2 Aanbevelingen	60
4 Hoe ontwikkelen filmtheaters zich?	23	9 Bijlagen	63
4.1 Algemene trends en ontwikkelingen	24	9.1 Bijlage 1: Bronvermelding	64
4.2 Benchmark grootstedelijke filmtheaters	26	9.2 Bijlage 2: Specificaties bij ruimtes	65
5 Schaalsprong Filmtheater De Nieuwe Scène	31	9.3 Bijlage 3: Meerjarenraming	68
5.1 Planvorming	32		
5.2 Investerings	37		
6 Raming exploitatie	38		
6.1 Inleiding	39		

1

Inleiding

1.1 AANLEIDING

Venlo heeft haar ambities vastgelegd in de Strategische Visie 2040. De gemeente hecht onder meer waarde aan een sterke culturele infrastructuur om het gewenste grootstedelijke karakter te bereiken en de stad te positioneren als regionaal centrum. Dit grootstedelijke karakter is belangrijk om hoogopgeleide werknemers aan te trekken, terwijl de regiofunctie bezoekers van buiten moet stimuleren om de binnenstad levendig te houden. In de afgelopen jaren is al flink geïnvesteerd in de culturele basisinstellingen. De komende jaren ligt de focus op de meerjarenvoorzieningen (zoals Filmtheater De Nieuwe Scène), overige voorzieningen en de amateurkunst.

In 2021 is al een quickscan uitgevoerd naar drie meerjarenvoorzieningen, waaronder De Nieuwe Scène (DNS). In de quickscan werd de conclusie getrokken dat DNS een belangrijke bijdrage levert aan de stedelijke culturele infrastructuur van Venlo. Tegelijkertijd werkt DNS met een beperkt professioneel team en is het sterk afhankelijk van vrijwilligers. Groei en verdere ontwikkeling zijn beperkt mogelijk binnen de huidige exploitatie en locatie. De conclusie van de quickscan was dat schaalvergroting noodzakelijk is (op een nieuwe locatie) om de concurrentiepositie en continuïteit van DNS te waarborgen en te versterken, in functie van de ambities van Venlo. DNS heeft daarop zelf al enig onderzoek gedaan naar nieuwe huisvestingsmogelijkheden en heeft een globaal programma van wensen opgesteld.

De gemeente vraagt zich daarom af wat nodig is om een grootstedelijk filmtheater te realiseren. In deze analyse dient te worden meegenomen

op welke facetten Filmtheater De Nieuwe Scène stappen moet maken om als een grootstedelijk filmtheater te kunnen functioneren. Ook wordt gevraagd om inzichtelijk te maken welke noodzakelijke stappen DNS moet zetten indien de huidige locatie het uitgangspunt blijft. De gemeenteraad heeft in mei 2024 bovendien gevraagd of in het onderzoek naar de mogelijkheden kan worden meegenomen welke kansen en uitdagingen er zijn om Filmtheater De Nieuwe Scène bij een hervestiging te laten samenwerken met andere (culturele) instellingen. Dit is in het licht van de huisvestingsvraag van Bibliotheek Venlo.

Dit rapport biedt inzicht in de stappen die nodig zijn voor Filmtheater De Nieuwe Scène om de positie van een grootstedelijk filmtheater in Venlo in te kunnen nemen. In het rapport worden tevens conclusies getrokken hoe deze stappen zich verhouden tot de ambities van Venlo als gemeente.

1.2 VRAAGSTELLING

De hoofdvraag voor het onderzoek is als volgt geformuleerd:

Wat moet er gebeuren om Filmtheater De Nieuwe Scène (door) te ontwikkelen tot een (groot)stedelijk volwaardig, professioneel en toekomstbestendig filmtheater, welke investeringen horen daarbij en wat betekent dit voor de jaarlijkse exploitatie en de (subsidie)afspraken met de gemeente?

Om deze hoofdvraag te kunnen beantwoorden, wordt inzicht gevraagd in de volgende deelvragen:

1. Hoe ziet de exploitatie van Filmtheater De Nieuwe Scène eruit voor de periode 2025-2028 uitgaande van de huidige situatie en (subsidie-) afspraken?
2. Hoe ziet een gezonde en toekomstbestendige exploitatie van een (groot)stedelijk filmtheater eruit waarbij in elk geval wordt ingegaan op onderstaande bedrijfsvoeringsaspecten:
 - a. Bestuur (governance) en organisatie
 - b. Activiteiten & programmering (aanbod)
 - c. Huisvesting
 - d. Horeca
 - e. Techniek
 - f. PR & marketing
 - g. Financiën
 - h. Overige aspecten van bedrijfsvoering (o.m. implementatie culturele codes)
3. Welke stappen moet DNS zetten om te groeien naar een grootstedelijk filmtheater?
4. Wat is de meerwaarde van samenwerking met culturele/maatschappelijke partners in relatie tot de bedrijfsvoeringsaspecten zoals genoemd onder 2?
5. Welke scenario's zijn daarbij denkbaar voor DNS, waarbij in ieder geval wordt ingegaan op een scenario met Bibliotheek Venlo, en wat zijn hierbij de kansen en risico's?
6. Wat zijn de financiële consequenties van de onder 3 t/m 5 geschetste uitkomsten en scenario's (zowel investeringen als subsidieafspraken)?
7. Welke conclusies en aanbevelingen zijn er naar aanleiding van de uitkomsten van bovengenoemde punten in relatie tot de ambities van de gemeente?

1.3 LEESWIJZER

Dit rapport is als volgt opgebouwd:

- In **hoofdstuk 2** is aandacht voor de huidige stand van zaken in de gemeente Venlo en de ambities van de gemeente op de korte en de middellange termijn, zowel algemeen als op cultureel vlak.
- In **hoofdstuk 3** is aandacht voor de huidige situatie bij Filmtheater De Nieuwe Scène. Wat is de historie van het filmtheater, welke missie en visie hanteert de organisatie, en wat zijn de huidige uitgangspunten qua locatie en bedrijfsvoering?
- In **hoofdstuk 4** hebben we aandacht voor trends en ontwikkelingen op het vlak van film en filmtheaters en maken we vanuit een benchmark inzichtelijk hoe filmtheaters functioneren in steden met een karakter of omvang vergelijkbaar met dat van Venlo.
- In **hoofdstuk 5** vertalen we de inzichten uit hoofdstuk 4 naar een scenario waarin Filmtheater De Nieuwe Scène doorgroeit naar een grootstedelijk filmtheater. Welke uitgangspunten op het vlak van programmering en huisvesting passen hierbij, en welke investeringen zijn hierbij noodzakelijk?
- In **hoofdstuk 6** is aandacht voor de gevolgen voor de governance, bedrijfsvoering en exploitatie, in het geval Filmtheater De Nieuwe Scène de stap maakt naar een grootstedelijk filmtheater. Dit scenario wordt vergeleken met de exploitatie van 2025-2028 onder de huidige (subsidie-)afspraken en een scenario waarbij Filmtheater De Nieuwe Scène op de huidige locatie optimaliseert.
- In **hoofdstuk 7** hebben we aandacht voor de mogelijkheden voor samenwerking met andere (culturele) instellingen. Welke kansen en uitdagingen levert zo'n samenwerking op?
- In **hoofdstuk 8** vergelijken we de uitkomsten van hoofdstuk 6 met de ambities van de gemeente Venlo op de korte en middellange termijn, in de vorm van enkele conclusies en aanbevelingen.

2

Venlo nu en in de toekomst

Wat is de gemeente Venlo op dit moment?

Venlo, gelegen in het noorden van de provincie Limburg en aan de Maas, is een gemeente met ongeveer 103.000 inwoners. Naast de stad Venlo omvat de gemeente ook dorpen zoals Blerick, Tegelen en Arcen. De mix van stedelijke en landelijke gebieden biedt een veelzijdig karakter.

Economisch gezien is Venlo één van de logistieke knooppunten van Nederland. De stad profiteert van haar strategische ligging aan de Duitse grens en haar uitstekende infrastructuur, waaronder snelwegen, spoorverbindingen en een binnenhaven. Dit heeft Venlo tot een centrum gemaakt voor transport, distributie en logistieke dienstverlening. Het Trade Port Noord-industriegebied trekt grote bedrijven aan, waaronder logistieke dienstverleners en e-commercebedrijven.

Een belangrijke pijler van de economie is Greenport Venlo, een innovatief cluster dat zich richt op agribusiness, logistiek en duurzame voedselproductie. Greenport Venlo is één van de belangrijkste tuinbouwregio's van Nederland en speelt een cruciale rol in de verduurzaming van de landbouw- en voedingssector. Hier werken ondernemers, kennisinstellingen en overheden samen aan innovaties op het gebied van voedselvoorziening en circulaire economie.

Het centrum van Venlo is een levendige mix van historische en moderne voorzieningen. Bezoekers kunnen genieten van winkelstraten, horeca en culturele voorzieningen. Trekpleisters voor bewoners en bezoekers zijn onder meer het Limburgs Museum, Museum Van Bommel Van Dam,

Theater Maaspoort, Poppodium Grenswerk en de Sint-Martinusbasiliek. Ook de Maasboulevard en de groene omgeving van Venlo biedt bewoners en bezoekers ontspanning. Beeldbepalende evenementen zijn onder meer de Venloop en het Zomerparkfeest.

De bevolking van Venlo is divers, mede door arbeidsmigratie uit Oost-Europa en een historische connectie met Duitsland. Naast deze internationale invloeden is de Limburgse identiteit nog sterk aanwezig, zichtbaar in lokale dialecten, tradities, evenementen en een hoge participatie in het verenigingsleven.

Welke ambities heeft de gemeente Venlo?

De ambities van de gemeente Venlo zijn op verschillende niveaus te benaderen. We hebben aandacht voor verschillende beleidsdocumenten:

- Strategische visie Venlo 2040
- Cultuurvisie gemeente Venlo: het cultureel vermogen van Venlo
- Coalitieakkoord 2022-2026: samen verder bouwen aan een gezond Venlo!

Strategische Visie Venlo 2040

De Strategische Visie Venlo 2040 schetst een toekomstbeeld waarin Venlo zich ontwikkelt als een leefbare, duurzame en economische kern in de regio. De visie is opgebouwd rond enkele speerpunten/thema's:

1. **Gezondste regio:** Venlo streeft ernaar om in 2040 de "Gezondste regio" te zijn, met een focus op gezondheid, welzijn en gezonde voeding. Positieve gezondheid staat centraal, met nadruk op wat mensen kunnen en willen bijdragen. Dit vertaalt zich in een stijging in kwaliteit van leven, arbeidsparticipatie en welvaartsniveau, mede door samenwerkingen met zorg- en onderwijsinstellingen.
2. **Een (t)huis om van te houden:** Venlo zet in op een gebalanceerde bevolkingsgroei met een streefpopulatie van circa 110.000 inwoners. Hierbij groeit de diversiteit en is bijna de helft van de inwoners in 2040 van niet-Venlose oorsprong. Venlo zet in op een differentiatie in woonmilieus en uitbreiding van de woningvoorraad, met aandacht voor duurzaamheid en functiemenging. In de binnenstad en wijken komt meer aandacht voor groen en ontmoetingsruimtes.
3. **Ruimte voor ontwikkeling:** de gemeente gebruikt de schaarse ruimte voor natuurontwikkeling, energieopwekking en klimaatadaptatie. Ook wordt ingezet op het ontsteden van openbare en privéruimtes en vergroenen van wijken en stedelijke kernen. Economische groei bereikt Venlo door innovatie en diversificatie in sectoren als logistiek, agribusiness en technologie.
4. **Werken in Venlo:** Venlo positioneert zich als een vitaal onderdeel van het Europees economisch kerngebied ("de blauwe banana"). Multimodaliteit en logistieke innovatie blijven cruciaal. Brightlands Campus Greenport Venlo ontwikkelt zich verder als internationaal kenniscentrum.
5. **Grenzeloos:** Venlo zet in op versterking van grensoverschrijdende samenwerking in de Euregio. Venlo fungeert daarbij als centrumstad binnen een netwerk van Europese economische stedelijke regio's.

Al met al streeft de gemeente dus naar een licht groeiende populatie, die bovendien steeds diverser wordt. Vergrijzing zorgt daarbij voor uitdagingen op het gebied van zorg, welzijn en arbeidsmarkt, terwijl investeringen in onderwijs, huisvesting en inclusieve voorzieningen kunnen bijdragen aan het behoud en aantrekken van jongeren en kenniswerkers.

Coalitieakkoord 2022-2026: samen verder bouwen aan een gezond Venlo!

Het huidige college van de gemeente Venlo heeft in 2022 een coalitieakkoord gesloten waarin zes programma's centraal staan. Dat zijn de volgende zes programma's:

- **Programma Gezond en actief Venlo:** dit programma zet in op een gezonde levensstijl en actieve betrokkenheid, ook opgenomen in het beleidskader voor het maatschappelijk domein "Fier op Venlo". Het richt zich op preventie, gezonde voeding, sociaal welzijn en versterking van vrijwilligers en mantelzorgers. Ook laaggeletterdheid vraagt aandacht.
- **Programma Leefbaar Venlo:** in dit programma is de focus op een betere woonklimaat, openbare ruimte en burgerparticipatie. Er wordt gewerkt aan hoogwaterbescherming, nieuwe woningen, vergroening van de openbare ruimte, en het versterken van wijkveiligheid door preventie en burgerbetrokkenheid.
- **Programma Grenzeloos Venlo:** Venlo wil zich als hub voor logistiek, agrofood en toerisme profileren door grensoverschrijdende samenwerking, versterking van de Regiodeal en citybranding om investeringen, bezoekers en kenniswerkers aan te trekken.

- **Programma Welvarend Venlo:** Venlo versterkt de economie door duurzaamheid en innovatie, met focus op de Brightlands Campus Greenport. Duurzaamheid, kennisontwikkeling en moderne infrastructuur bevorderen economische groei en bredere welvaart voor de regio.
- **Programma Centrumstad Venlo:** de binnenstad transformeert van winkelgebied naar multifunctionele ruimte voor wonen, recreatie en onderwijs. Het "Plan Binnenstad 2030" vormt daarbij de basis, en richt zich op duurzaamheid, openbare ruimte en het verbeteren van de historische uitstraling. In het kader van "Plan binnenstad 2030" zijn voor het centrum ook twaalf gebiedsprofielen opgesteld.
- **Programma Circulaire en Duurzame Hoofdstad:** Venlo zet in op verduurzaming en circulaire economie met investeringen in energietransitie, klimaatbestendige infrastructuur en circulaire materialen, en bereidt zich voor op extremere weersomstandigheden.

Cultuurvisie gemeente Venlo: het cultureel vermogen van Venlo

De cultuurvisie van Venlo benadrukt cultuur als een drijvende kracht voor welzijn, welvaart en een inclusieve samenleving. Cultuur draagt bij aan creativiteit, sociale cohesie, en persoonlijke veerkracht, terwijl het economische waarde creëert door een aantrekkelijk vestigingsklimaat. De visie richt zich op het versterken van de culturele infrastructuur, bevordering van diversiteit en inclusie, en biedt ruimte voor culturele uitingvormen in wijken en dorpen. Ontplooiing van burgers wordt ondersteund, met focus op laaggeletterdheid en digitale vaardigheden. In de visie wordt meer aandacht gevraagd voor de culturele codes (Governance Code Cultuur, Fair Practice Code, Code Diversiteit en

Inclusie) voor een gezonde, toegankelijke culturele sector.

In de cultuurvisie zijn diverse aandachtsgebieden opgenomen, die grotendeels overlappen met de programma's uit het coalitieakkoord:

- **Welvarend Venlo:** een levendig cultureel klimaat is essentieel voor het vestigingsklimaat van bedrijven, vooral voor het aantrekken van kenniswerkers en studenten. De aanwezigheid van cultuurmakers en een sterke creatieve sector bevordert innovatie, lokale werkgelegenheid en versterkt de economie van de stad.
- **Leefbaar Venlo:** cultuur heeft een sterke verbindende kracht en kan bijdragen aan een aangename en inclusieve leefomgeving. Cultuur speelt een cruciale rol in het bevorderen van sociale cohesie en biedt mogelijkheden voor ontmoetingen tussen diverse groepen binnen de stad. Cultuur moet niet alleen in het centrum, maar ook in de wijken en buurten zichtbaar zijn.
- **Gezond en actief Venlo:** kunst en cultuur bevorderen positieve gezondheid en maatschappelijke participatie. Ze kunnen bijdragen aan een betere mentale gesteldheid, zingeving en sociale betrokkenheid, helpen angsten en verdriet te overwinnen, en stimuleren maatschappelijke participatie en een gezond, actief en gelukkig leven.
- **Onderwijs, culturele geletterdheid en 21^e-eeuwse vaardigheden:** kunst- en cultuureducatie in het primair onderwijs bevordert 21^e-eeuwse vaardigheden zoals zelfdiscipline, kritisch denken, samenwerken, empathie, presenteren, mediawijsheid, probleemoplossend vermogen en creativiteit. Vroege culturele betrokkenheid versterkt de kans dat kinderen kunst blijven waarderen en deze vaardigheden verder ontwikkelen.

- **Centrumstad Venlo:** de culturele infrastructuur van Venlo, met een link naar monumenten, erfgoed en evenementen, is essentieel voor het grootstedelijk karakter en de regiofunctie van de stad. Aantrekkelijke, unieke lokale producties en een sterk netwerk van cultuurmakers zijn belangrijk voor het vestigingsklimaat en het aantrekken van bezoekers.

Het cultuurbeleid van Venlo wordt benaderd vanuit een integrale visie, waarbij de culturele infrastructuur een cruciale rol speelt in verschillende maatschappelijke domeinen, zoals onderwijs, zorg, welzijn, leefbaarheid, toerisme en economie. De culturele basisinfrastructuur presteert goed met beperkte middelen, maar bevindt zich aan de toppen van haar mogelijkheden. Er wordt geconstateerd dat de toegevoegde waarde van cultuur in andere sectoren nog onvoldoende wordt benut. Het doel is daarom om synergie te creëren tussen de culturele sector en andere maatschappelijke domeinen, zodat alle sectoren gezamenlijk sterker kunnen bijdragen aan hun doelen. Dit kan concreet gerealiseerd worden door ontschotting: culturele doelstellingen integreren in andere maatschappelijke beleidsplannen en sectoren. Voor een bloeiende sector is het binden van cultuurmakers en een beter productieklimaat ook belangrijk.

3

Huidige situatie Film- theater De Nieuwe Scène

3.1 MISSIE, VISIE EN ACTIVITEITEN

Algemeen

Filmtheater in Venlo kent een lange historie. In 1974 opende OOC Zienema in de Heutzstraat, met vooral aandacht voor niet-commerciële films die elders in de regio niet te zien waren. Ook toen werd al bijgedragen aan de diversiteit van het filmaanbod. Vervolgens werd in 1992 de naam veranderd in “Filmhuis Venlo” en werd het filmhuis onderdeel van poppodium Perron 55. Door de toenemende bezoekersaantallen en activiteiten groeide het filmhuis uit zijn voegen. In 2007 ontstond Filmtheater De Nieuwe Scène en werd de huidige locatie, aan de Nieuwstraat 13 in het centrum van Venlo, betrokken.

Doel en uitgangspunten

Filmtheater De Nieuwe Scène is een stichting die door de Belastingdienst is aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). De stichting heeft als doel:

- a. het leveren van een wezenlijke bijdrage aan de optimalisering van het culturele klimaat door middel van:
 - het vertonen van cinematografisch waardevolle films en andere waardevolle audiovisuele producten, alsmede door
 - het ontplooiën van activiteiten die tot dit doel leiden.
- b. het verrichten van alle verdere handelingen die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

Het is het streven van DNS om meer en meer verweven te worden met de stad Venlo en haar omgeving. Hierbij gelden de volgende uitgangspunten:

- De **programmering** van de vertoningen bestaat uit kwaliteitsfilms en

documentaires. Het filmtheater programmeert af en toe zogenoemde crossover films, commerciële kaskrakers zijn vooral bij commerciële partijen te zien. Het filmtheater ontwikkelt ook programma's met speciale vertoningen en biedt het onderwijsinstellingen uit Venlo en omgeving educatieve programma's waarin film en beeldcultuur een belangrijke rol spelen.

- Het filmtheater is meer dan een vertoningsplek of een plek voor onderwijs en educatie. Het is ook een **sociaal knooppunt** waar nieuw lokaal en regionaal talent een kans krijgt en waar samenwerkingen met maatschappelijke organisaties vorm krijgen. Hierbij vormt het filmtheater een spil in een netwerk van organisaties die nieuwe en cultureel diverse doelgroepen bereiken.
- Het filmaanbod moet beschikbaar zijn voor iedereen, daarom vertoont DNS films tegen een **betaalbare prijs**.
- Het filmtheater **biedt een podium** voor verenigingen, instellingen, studenten en inwoners/particulieren uit Venlo en regio om zich middels filmactiviteiten te profileren, en is een podium voor zowel de **professionele** als de **non-professionele filmmaker**.

Het filmtheater werkt met een beleidsplan (huidige versie 2025-2028) waarin het beleid uiteengezet wordt aan de hand van vier onderdelen:

1. Marktgerichte en publieksgerichte profilering
2. Filmeducatieve programma's/cultuureducatie
3. Nieuwe samenwerkingsvormen en aanhaking bestaande evenementen
4. Versterking (vrijwillige) medewerkers

Programmering en activiteiten

Op de huidige locatie in de Nieuwstraat biedt Filmtheater De Nieuwe Scène een mix van kwaliteitsfilms en documentaires. Het filmtheater is iedere dag actief en zet in op bijna 20 vertoningen per week en dus ongeveer 1.000 vertoningen per jaar. Het aantal zalen (twee) en het beperkt aantal vrijwilligers belemmert de mogelijkheden om (nog) breder te programmeren en om films een langere periode te vertonen. Filmtheaters met weinig zalen krijgen minder premières van distributeurs, waardoor films pas enkele weken later te zien zijn. Bovendien ontbreekt soms de ruimte om films te vertonen die wel goed bij de doelstellingen van De Nieuwe Scène passen. Ook komt het voor dat drukbezochte films uit de programmering moeten worden geschrapt, om ruimte te maken voor andere films.

Uit het doel van De Nieuwe Scène blijkt dat het filmhuis meer wil bieden dan alleen filmvertoningen. Verschillende activiteiten dragen hieraan bij. In de afgelopen jaren verzorgde het filmtheater onder meer de volgende brede programma's en activiteiten:

- De Nieuwe Scène organiseert (mede) twee festivals: het **As Equals Festival** en het **Limburg Film Festival**. Bij As Equals staat gelijkheid en diversiteit centraal, en is ook aandacht voor andere disciplines als dans, muziek, debat en kunst. Daarnaast is het Limburg Film Festival een mooi voorbeeld van een lokaal en regionaal geworteld evenement dat verbinding zoekt met de eigen inwoners. Met de festivals draagt De Nieuwe Scène bij aan de kwaliteit van de leefomgeving en sociale cohesie zoals beschreven in de aandachtsgebieden *Welvarend Venlo* en *Leefbaar Venlo*.
- Iedere week organiseert DNS een (drukbezocht) **vrijdagmiddag-matinee**. Het matinee wordt vooral bezocht door 60-plussers uit Venlo en omgeving. Dit programma biedt daarmee niet alleen een culturele ervaring, maar versterkt ook de kansen voor deelnemers om sociale verbindingen aan te gaan. Hiermee draagt DNS onder meer bij aan het aandachtsgebied *Gezond en actief Venlo*.
- De Nieuwe Scène organiseert **diverse educatieve activiteiten**, voor het primair, voortgezet, beroeps- en hoger onderwijs (o.m. Fontys en Maastricht University). Ook biedt DNS volwassenenonderwijs. Het filmtheater biedt lange speelfilms en documentaires, inclusief inleiding en nagesprek. DNS werkt bovendien samen met Eye Filmmuseum voor programma's voor speciaal onderwijs en met Filmhub Zuid voor filmeducatie. In de programma's is aandacht voor een breed palet aan maatschappelijke thema's. Met jongeren kwamen thema's als seks, seksuele geaardheid, drugs, alcohol of uiterlijke kwesties aan bod, dicht bij de leefwereld van de jongeren. Met culturele partners in Venlo werkt DNS ook samen. Zo biedt het filmtheater workshops tijdens het Venlose Kinderboekenfeest, en kunnen leden van de bibliotheek met korting naar boekverfilmingen. Met al deze activiteiten sluit DNS aan op aandachtsgebieden als *Leefbaar Venlo* en *Onderwijs* (incl. 21e-eeuwse vaardigheden).
- De verbinding met de stad kwam in 2023 letterlijk tot uiting in de **buitenbioscoop** op het kerkplein in Arcen en bij het Wereldpaviljoen in Steyl. Door filmvertoningen naar de openbare ruimte te brengen, maakte DNS op een laagdrempelige manier verbinding met de inwoners daar. Daarmee draagt DNS bij aan het aandachtsgebied *Leefbaar Venlo*.

- Samen met Lokaal C, Stichting Heemkundekring Arcen en lokale scholieren maakte DNS in 2023 een docudrama over de **Fossa Eugeniana**. In het project was ook aandacht voor augmented reality. Het project bood jongeren en volwassenen een unieke manier om geschiedenis interactief te maken. Dit soort projecten versterken niet alleen de verbinding met de gemeente en regio, maar zijn ook van waarde voor aandachtsgebied *Leefbaar Venlo*.

3.2 HUIDIGE LOCATIE EN BEDRIJFSVOERING

Huidige locatie

De locatie aan de Nieuwstraat heeft de volgende kwaliteiten en gebreken:

- De totale **oppervlakte** van de locatie is ongeveer 550 m². De Nieuwe Scène beschikt over twee filmzalen, van respectievelijk 91 en 84 stoelen. De zalen zijn relatief smal en diep.
- Op het vlak van **techniek** heeft het filmtheater recent diverse vernieuwingen doorgevoerd. Zo heeft het filmtheater de beschikking gekregen over nieuwe digitale projectoren, met financiële steun van de gemeente en fondsen. Ook zijn verbeteringen aangebracht op het vlak van het geluid en luchtbehandeling. Hiermee zijn belangrijke stappen gezet op het vlak van filmbeleving.
- Aan de voorzijde van het pand bevindt zich de **foyer**, die een omvang van circa 50 m² heeft. Het filmtheater ervaart hier problemen in gebruik. Bij drukke vertoningen is sprake van sterke rijvorming met rijen tot buiten. Daarnaast is de ruimte bij pauzes van films vaak overvol en doet daarmee afbreuk aan de bezoekerservaring en horecaomzet.
- In de **kelder** bevinden zich toiletten, een kantoorruimte, magazijn en een ketelruimte. De toiletten zijn verouderd en aan renovatie toe. Er is een traplift waar mensen met een fysieke beperking gebruik van kunnen maken. De kantoorruimte is beperkt van oppervlak en zonder ramen, met als resultaat dat kantoorwerkzaamheden en vergaderingen vaak in de foyer plaatsvinden.
- De locatie aan de Nieuwstraat is in het **centrum van Venlo**, parallel aan de Vleesstraat. Het filmtheater is ook nabij een concentratie van enkele horecazaken. Toch is de locatie voor het filmtheater niet optimaal, omdat de Nieuwstraat zelf weinig redenen voor bezoek heeft. Hierdoor is het filmtheater niet direct in het zicht van bezoekers van het centrum van Venlo. De relatief gesloten uitstraling van het gebouw waarin De Nieuwe Scène is gevestigd versterkt dit.

Het huidige contract met Vastgoedbeheer Burgstate is verlengd en loopt tot 2027. Tussen filmtheater en verhuurder vinden tijdig gesprekken plaats over de overeenkomst. Dit brengt onzekerheid met zich mee over de continuïteit op de lange termijn, aangezien verlenging van de huurovereenkomst niet gegarandeerd is en eventuele huurverhogingen of gewijzigde voorwaarden impact kunnen hebben op de exploitatie. Ook zijn op termijn herinvesteringen nodig. De wens bestaat om de bar, het meubilair en de toiletvoorziening te vervangen/renoveren. Binnen vijf jaar zijn ook de stoelen in de zalen aan vervanging toe. Daarnaast heeft het filmtheater ook grotere onderhoudswerkzaamheden gepland, zoals schilderwerk. Ten slotte vraagt het kantoor van de medewerkers van DNS blijvende aandacht: een structurele oplossing is nodig als het filmtheater meer voorstellingen gaat inplannen en meer bezoekers krijgt, omdat het gebruik van de foyer dan geen optie meer is voor de medewerkers.

Ruimte	m ²
Zalen inclusief gangen, sluisen en verbindingen	225
Foyer en entree	61
Projectieruimte en ruimte onder projectieruimte	90
Keuken- en drankenhok	12
Kantoor	12
Opslagruimten en technische ruimten	46
Toiletten inclusief verbindingruimten	43
Totale gemeten ruimten	489
Bruto vloeroppervlak	558

Tabel 3.1. Huidige ruimtestaat filmtheater

Bron: Filmtheater De Nieuwe Scène, Kadastrale Kaart

Governance en bedrijfsvoering

De stichting gebruikt een bestuur-directiemodel, hoewel formeel geen directeur is aangesteld. De bedrijfsleiders van De Nieuwe Scène vormen in feite de directie van DNS. Tussen de bedrijfsleiders en het bestuur van De Nieuwe Scène is periodiek overleg (ongeveer iedere zes weken), waarin de belangrijkste ontwikkelingen inclusief voortgang van de resultaten en activiteiten worden besproken.

De formatie van De Nieuwe Scène bestaat uit drie medewerkers (2,7 FTE): een senior bedrijfsleider, een junior bedrijfsleider en een medewerker techniek. Voor de coronapandemie waren er twee betaalde krachten, wat leidde tot een hoge werkdruk en het uitvoeren van werkzaamheden in eigen tijd. Dit is in strijd met de Fair Practice Code. DNS heeft met de uitbreiding van de formatie stappen vooruit gezet in de professionalisering van de organisatie, in lijn met ontwikkelingen in de sector. Met de komst van de junior bedrijfsleider is de kwetsbaarheid van de organisatie afgenomen, aangezien veel taken op het vlak van programmering, activiteiten en educatie kunnen worden gedeeld door of verdeeld over de senior en junior bedrijfsleider. Toch blijft volgens het filmtheater het aantal FTE te beperkt voor de te verrichten werkzaamheden, bijvoorbeeld op het vlak van marketing en communicatie. Ook ontbreekt het out-of-pocket budget voor doelgroepgerichte marketing als een middel om het publieksbereik van het filmtheater te vergroten.

De inzet van vrijwilligers is onmisbaar voor Filmtheater De Nieuwe Scène. In totaal beschikt het filmtheater over zo'n 50 tot 60 vrijwilligers (inclusief

bestuursleden). De vrijwilligers variëren in leeftijd, met de jongste ongeveer 25 jaar. Het merendeel van de vrijwilligers is op leeftijd, zoals vaker het geval is bij culturele instellingen. De vrijwilligers ondersteunen op het vlak van techniek, horeca, publieksbegeleiding, onderhoud en educatie. Filmtheater De Nieuwe Scène beschikt over een vrijwilligers-beleid. Diverse vrijwilligers zijn iedere week actief in het filmtheater. Dat is ook nodig om vertoningen te kunnen organiseren. Op dit moment plant DNS 18 vertoningen per week in. Dat is relatief weinig vergeleken met andere filmtheaters in Nederland. Het is lastig voor DNS om meer vrijwilligers te vinden, als verklaring hiervoor wordt het rijke verenigings-leven van Venlo genoemd. Hierdoor is het inplannen van meer vertoningen op dit moment een uitdaging. Het komt vaak voor dat de betaalde krachten de taken van de vrijwilligers overnemen.

Bezoekersaantallen

De bezoekersaantallen van DNS zijn in 2023 teruggekeerd op het pre-coronaniveau. 2023 was zelfs een recordjaar met bijna 19.000 bezoekers. Ook in 2024 stevent DNS op een recordjaar af. In 2023 waren bijna 3.000 bezoeken aan DNS van scholieren.

Jaar	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal bezoekers	15.174	18.705	9.553	8.822	14.487	18.820

Tabel 3.2. Aantal bezoeken Filmtheater De Nieuwe Scène 2018-2023

Exploitatie

De grootste inkomstenbron voor De Nieuwe Scène zijn de entreegelden. Daarnaast was de horeca een belangrijke bron van inkomsten. Dit is zeer gebruikelijk bij filmtheaters. Een ticket voor een film was in 2024 bij DNS minder dan € 10,-, wat lager is dan elders in de sector. Deels heeft dat met de bezoekbeleving die het filmtheater op de huidige locatie kan bieden. In 2025 zijn de ticketprijzen verhoogd tot € 10,50. Filmtheater De Nieuwe Scène ontvangt een exploitatiesubsidie van de gemeente Venlo. Die bedroeg in 2023 bijna € 80.000,- (zonder inflatiecompensatie, die in 2024 is toegekend). DNS maakt ook aanspraak op andere subsidies, voor projecten en activiteiten. In totaal komt 62% van de baten uit eigen inkomsten, het overige gedeelte komt voort uit subsidies. De exploitatiesubsidie van de gemeente Venlo was in 2023 circa 68% van de totale subsidies.

Aan de lastenkant zijn de personeelslasten de hoogste kostenpost. Daarnaast is er sprake van directe kosten van de omzet, zoals de filmhuur. Deze kosten zijn op basis van partage, waarbij de distributeur een vast garantiebedrag per filmvertoning en een flexibel bedrag gebaseerd op het aantal bezoekers.

In 2023 was sprake van een onttrekking uit de reserve, waardoor in feite sprake was van een tekort. Het filmtheater geeft aan te verwachten ook in de komende jaren te moeten interen op de reserves om tekorten te dichten. Er is een afspraak met de gemeente om een minimumniveau van reserves aan te houden.

Baten	
Entreegelden	€ 107.451
Horeca	€ 52.015
Verhuringen	€ 10.230
Exploitatiesubsidie gemeente Venlo	€ 79.983
Overige subsidies	€ 37.203
Overige baten	€ 21.012
Totale baten	€ 307.894
Lasten	
Inkoop horeca	€ 19.765
Filmhuur	€ 48.903
Overige inkopen	€ 20.807
Personeel	€ 147.955
Huisvesting	€ 53.968
Kantoorkosten	€ 15.570
Verkoopkosten	€ 5.573
Algemene kosten	€ 6.400
Afschrijvingen	€ 856
Dotatie bestemmingsreserve Activa	-/- € 11.919
Totale lasten	€ 307.878
Bedrijfsresultaat	€ 16
Financiële baten en lasten	€ 16
Resultaat	€ 0

Tabel 3.3. Staat van baten en lasten Filmtheater De Nieuwe Scène in 2023

4

Hoe ontwikkelen filmtheaters zich?

4.1 ALGEMENE TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

Aantal bezoeken en bezoeksamenstelling

In 2024 trok de Nederlandse bioscoop- en filmtheatersector 29,3 miljoen bezoekers. Dat was iets minder dan in 2023 (-7%), maar meer dan in 2022. Het bezoekeniveau is nog niet terug op het niveau van voor de coronapandemie, en was ongeveer 20% onder het niveau van 2017-2019. Deels heeft de achterblijvende vraag te maken met het filmaanbod, dat door eerdere stakingen van acteurs en scenaristen in 2024 minder aantrekkelijk was. Filmtheaters deden het relatief goed met 3,5 miljoen bezoeken in 2024, 6% meer dan in 2023 en 9% meer dan in 2019. Als verklaring voor het succes wordt de totaalbeleving van een avondje uit genoemd. Dat biedt het filmtheater vaak meer dan een reguliere bioscoop. Het biedt daarmee ook een alternatief voor de diverse streamingsdiensten waar consumenten in de afgelopen jaren over zijn gaan beschikken, als plek waar ontmoeting mogelijk is.

Filmtheaters trekken een specifiek publiek dat vaker hoger opgeleid en ouder is dan de bezoekers van commerciële bioscopen. In stedelijke gebieden is de bezoekfrequentie bovendien hoger dan in minder stedelijke regio's. Dat heeft ook met het ruimere aanbod te maken.

Schaalvergroting zichtbaar

Over de gehele sector verschuift de focus naar kleinere en flexibele zalen met gemiddeld ruim 100 stoelen per doek, terwijl het aantal doeken per locatie toeneemt. Tegenwoordig is het gemiddelde aantal doeken per locatie bij reguliere bioscopen ruim vijf. De 27 grootste filmtheaters, verenigd in de NFO, beschikken gemiddeld over 4,3 doeken.

Groeiende aandacht voor educatie

Educatie wordt steeds belangrijker in het programma van filmtheaters. Naast het vertonen van films richten veel theaters zich op programma's die mediawijsheid, filmproductie en beeldanalyse stimuleren. Dit is gericht op jongeren, scholieren en studenten, met als doel hen bewust te maken van beeldcultuur en de invloed daarvan op de samenleving. Initiatieven zoals workshops in stop-motion animatie, storytelling of het maken van korte films zijn populair op verschillende plekken in het land. Samenwerkingen met scholen en universiteiten bieden bovendien mogelijkheden om jonge bezoekers te binden en versterken de positie van filmtheaters als educatieve partners. Filmhuizen ontwikkelen zicht op die manier van plekken van ontspanning, naar een plek waar ook geleerd en gereflecteerd kan worden. Filmtheater De Nieuwe Scène weet op het vlak van educatie al een behoorlijke doelgroep te bereiken. Bij de filmtheaters aangesloten bij de NFO was de groei aan bezoeken ten opzichte van 2019 het grootst op het vlak van educatie.

Diversificatie van beeldcultuur

Filmtheaters ontwikkelen zich steeds meer tot centra voor beeldcultuur, waarbij ze veel verder gaan dan het traditionele aanbod van films. Steeds vaker zijn er samenwerkingen met documentairemakers en videokunstenaars om unieke programmering te bieden. Dit maakt het filmtheater een plek waar entertainment, kunst en technologie samenkomen. Dit sluit aan bij de veranderende kijk- en mediaconsumptiepatronen van het publiek.

Horeca wordt steeds professioneler

De horeca speelt een steeds prominentere rol in filmhuizen. Het combineren van een filmbezoek met een horecabeleving – zoals een diner, borrel of koffie – verlengt de verblijfsduur van bezoekers en verbetert hun ervaring. Sommige theaters bieden zelfs volledig geïntegreerde concepten, waarbij het horeca-aanbod aansluit op de programmering, zoals filmavonden met themadiners. De horeca wordt daarmee niet alleen een financiële aanvulling, maar ook een strategisch middel om bezoekers te binden en een onderscheidend aanbod te creëren. Andere filmtheaters kiezen vooral voor ondersteunende horeca, maar zoeken wel samenwerking in de vorm van arrangementen met horecazaken die kwalitatief goed aansluiten bij de wensen van de bezoeker.

Lokale binding en sociale cohesie

Filmtheaters spelen een belangrijke rol in het versterken van lokale gemeenschappen. Ze zijn belangrijk als ontmoetingsplaats waar mensen van verschillende achtergronden samenkomen en dragen daarmee bij aan de sociale cohesie. Filmprogramma's met thema's zoals diversiteit, duurzaamheid of maatschappelijke vraagstukken staan steeds vaker op de agenda (ook bij Filmtheater De Nieuwe Scène). Daarnaast organiseren veel filmtheaters speciale evenementen of terugkerende programma's, zoals seniorenmiddagen, filmclubs of buurtprojecten, die inspelen op de specifieke behoeften van hun omgeving.

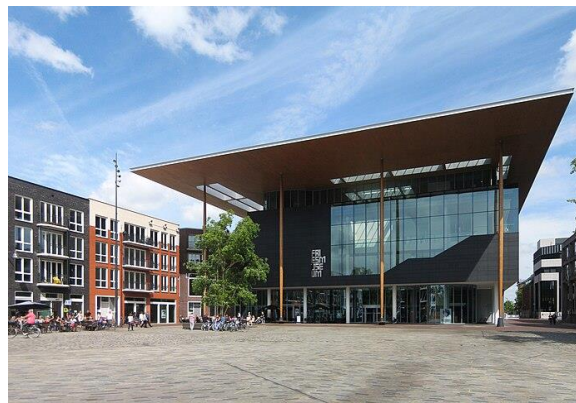
Multifunctionele locaties

Veel filmtheaters zijn getransformeerde multifunctionele ruimtes, die meer zijn dan alleen filmzalen. Deze locaties worden steeds vaker ingezet

voor uiteenlopende activiteiten zoals workshops, lezingen, netwerk-bijeenkomsten of zelfs studioverhuur voor de creatieve industrie. Door een breed aanbod aan culturele en zakelijke functies te combineren, vergroten filmhuizen niet alleen hun aantrekkingskracht, maar ook hun economische duurzaamheid. Filmhuizen zijn hierdoor vaak onderdeel van culturele centra, waarbij samenwerkingen voorkomen met bijvoorbeeld poppodia, musea en bibliotheken. Dit versterkt de rol van filmhuizen als cultureel middelpunt in de gemeenschap. Voorbeelden hiervan zijn Filmhuis Slieker in het Fries Museum in Leeuwarden (foto links) en Lumière Maastricht (foto rechts).

Toekomst voor filmtheaters ondanks veranderend landschap

Streamingplatforms bieden consumenten tegenwoordig alternatieven met een groot gemak. Juist door een unieke beleving te creëren (op technisch vlak, in de gastvrijheid of door een mix in programmering van reguliere vertoningen, specials, festivals en evenementen) kunnen filmtheaters zich ook in de toekomst onderscheiden. Een sterke binding met het publiek is daarbij belangrijk, met als aanvulling op het fysieke bezoek ook online toegang. DNS experimenteert hier al mee via Picl.

4.2 BENCHMARK GROOTSTEDELIJKE FILMTHEATERS

Wat is nodig voor een grootstedelijk filmtheater?

Wat nodig is voor de ontwikkeling tot een grootstedelijk filmtheater is ook te schetsen aan de hand van een benchmark, waarin het functioneren van de filmtheaters wordt geanalyseerd. In diverse steden vergelijkbaar met Venlo (bijvoorbeeld door ligging, omvang en/of economie) is eerder al de keuze gemaakt om het plaatselijke filmtheater uit te breiden en verder te professionaliseren. Deze filmtheaters kunnen inspiratie bieden voor de ontwikkeling van het filmtheater in Venlo.

Bij de samenstelling van de benchmark hebben we de volgende criteria gehanteerd:

- inwonertal gemeente tussen 90.000 en 130.000 en/of inwonertal gemeente en omliggende gemeenten samen tussen 240.000 en 320.000;
- sociaaleconomisch profiel (bijvoorbeeld weinig studenten, type economische activiteiten)
- filmtheaters met grootstedelijk karakter
- maximaal 1 andere commerciële bioscoop of commercieel arthouse theater

In Tabel 4.1 zijn de filmtheaters weergegeven. Hierna worden de filmtheaters kort beschreven, en wordt een analyse van het functioneren gemaakt aan de hand van diverse indicatoren.

De Cacaofabriek (Helmond)

De Cacaofabriek in Helmond bedient een vergelijkbare markt met bijna 96.000 inwoners in de gemeente en ruim 220.000 inwoners in het totale

verzorgingsgebied. Het moderne filmhuis is onderdeel van een grotere culturele hotspot (incl. poppodium, expositieruimte), ligt aan de rand van de stad en bestaat sinds 2014 in zijn huidige vorm. Het filmhuis heeft drie zalen met capaciteiten van 120, 60 en 36 stoelen. De Cacaofabriek trok afgelopen jaar 45.000-50.000 filmbezoekers, meer dan het dubbele van De Nieuwe Scène. Qua horeca heeft De Cacaofabriek een uitgebreide kaart met ontbijt, lunch, diner en een breed aanbod aan dranken. Op pagina 28 is de exploitatiesubsidie inclusief de overige activiteiten, zoals poppodium en expositieruimte.

Gemeente	Filmtheater	Combinatie met andere instellingen	Inwoners gemeente	Inwoners regio	Huishoudinkomen	Aantal studenten
Deventer	MIMIK	Ja	101.000	262.000	33.400	3.840
Helmond	Cacaofabriek	Ja	96.000	222.000	32.900	2.650
Alkmaar	Filmhuis Alkmaar	Nee	110.000	283.000	34.500	3.280
Zaandam	Filmtheater De Fabriek	Nee	157.000	242.000	33.900	4.930
Leeuwarden	Filmhuis de Slieker	Ja	128.000	340.000	31.400	9.080
Venlo	De Nieuwe Scène	Nee	104.000	278.000	31.900	3.000

Tabel 4.1. Samenstelling benchmark grootstedelijke filmtheaters

MIMIK (Deventer)

MIMIK in Deventer bedient een vergelijkbare markt met 101.000 inwoners in de gemeente en 262.000 in het verzorgingsgebied. Het filmtheater is sinds 2020 gevestigd in een nieuw en modern gebouw op de boulevard aan de IJssel en beschikt over vier zalen, variërend van 50 tot 142 stoelen. Het filmhuis deelt het gebouw met het amateurtheater van Deventer, Theater Bouwkunde. Hierdoor is een vijfde zaal soms ook inzetbaar voor film. Met deze samenstelling trok het filmtheater in 2023 ongeveer 118.000 bezoekers, een aantal dat de aantrekkingskracht van het theater op de stad onderstreept. MIMIK biedt ook een uitgebreide horecakaart met ontbijt, lunch, diner en dranken.

Filmhuis Alkmaar

Filmhuis Alkmaar, gelegen in een gemeente met 110.000 inwoners en een omgevingsgebied van 283.000 personen, heeft drie zalen met capaciteiten van 96, 54 en 52 stoelen. Het theater trok in 2023 circa 123.000 bezoekers. Het filmhuis deelt zijn pand met een andere (commerciële) bioscoop, namelijk de VUE, een stukje buiten het centrum van Alkmaar in een leisure- en winkelgebied. Qua horeca biedt Filmhuis Alkmaar een minder uitgebreide kaart, met eenvoudige opties zoals broodjes en frituur.

Filmtheater De Fabriek (Zaandam)

Filmtheater De Fabriek in Zaandam bedient een grote markt van 157.000 inwoners in de gemeente en 242.000 in de omgeving. Het filmhuis is gevestigd in een historisch pand in het centrum van Zaandam, aan de Zaan. Het filmhuis trok in 2023 ruim 43.000 bezoeken. Het filmtheater beschikt over drie zalen en biedt een eenvoudige horecakaart, maar wel inclusief lunch en diner.

Slieker Film (Leeuwarden)

Slieker Film bedient in Leeuwarden ongeveer 128.000 inwoners en inclusief de omliggende gemeenten ruim 340.000 inwoners. Het filmhuis is sinds 2013 gevestigd in een modern pand dat onderdeel uitmaakt van het Fries Museum en beschikt over drie zalen met 80, 41 en 41 stoelen. Het filmtheater trok in 2023 circa 52.000 bezoekers en biedt een uitgebreide lunchkaart, via de museumhoreca van het Fries Museum. Als deze gesloten is (bijv. 's avonds), zorgt het filmtheater voor eigen horeca. In de bezoekcijfers zitten ook de bezoekaantallen van het Noordelijk Filmfestival.

Hoe functioneren de filmtheaters in de benchmark?

Op de volgende pagina is een tabel opgenomen waarin de filmtheaters op diverse aspecten met elkaar worden vergeleken. De informatie is verzameld aan de hand van jaarverslagen, de websites van de filmtheaters (peilmoment medio november 2024) en contact met de filmtheaters (zie ook bijlage 1). Er zijn substantiële verschillen in bezoekersaantallen tussen de opgenomen vestigingen. MIMIK in Deventer en Filmhuis Alkmaar waren goed voor circa 120.000 bezoekers in 2023, de andere filmtheaters ontvingen ongeveer 40.000 tot 50.000 bezoekers. Ofwel het dubbele tot een veelvoud van het bezoek aan DNS.

De verschillen trachten we te verklaren via de andere aspecten:

- **Huisvesting en locatie.** De meeste filmtheaters in de benchmark hebben drie zalen, waarvan de grootste zaal rond 100 stoelen. MIMIK is hierbij een uitzondering met 4 zalen en een grootste zaal met 142 stoelen. MIMIK is ook het meest recente filmtheater in de benchmark dat een grootschalige ontwikkeling met nieuwvestiging heeft meegemaakt. Ook bij een andere, relatief recente grootschalige

	Mimik	Filmhuis Alkmaar	Cacaofabriek	Slieker Film	De Fabriek	De Nieuwe Scène
Aantal zalen	4 (of 5)	3	3	3	3	2
Grootste zaal	142	96	120	80	90	90
Aantal stoelen	324	202	216	162	183	174
Combinatie	Ja, met vml. Theater Bouwkunde	Koppeling aan locatie Vue Alkmaar	Ja, ook poppodium en expositieruimte	Ja, in Fries Museum	Nee	Nee
Aantal m²	2.100	931	2.556	N.b.	711	558
Laatste wijziging	2020	2016	2014	2013	2021	2007
Horeca	Ontbijt, lunch, diner, borrel	Frituur, broodjes lunch	Ontbijt, lunch, diner, borrel	Lunch i.c.m. Fries Museum, bar	Diner en borrel (niet uitgebreid)	Bar
Locatiekwaliteiten	Rand binnenstad, uitzicht over de IJssel	Buiten centrum in gebied met leisure, cultuur, winkelen	Relatief solitair, niet in binnenstad, aan het spoor	Zeer centraal, aan Wilhelminaplein	Aan de Zaan, rand centrum	In centrum, maar geen zichtlocatie
Commerciële zalen elders	6	7	6	7	6	4
Bezoeken, totaal	118.000	123.000	45.000-50.000	52.000	43.485	18.820
Bezoeken, educatief	3.165	1.434	N.b.	2.300	2.137	2.943
Ticketprijs (nov. 2024)	€ 12,-	€ 13,75	€ 11,75	€ 11,50	€ 11,-	€ 9,75
Aantal vrijwilligers	130	120	110	110	70	55
Aantal betaalde krachten (FTE)	14,44 + 10,53	8,1	12	3-4	2	2,7
Exploitatiesubsidie *	€ 496.595	€ 144.000	€ 929.977	N.b.	€ 199.000	€ 89.136
Oppenheimer en Barbie	Ja	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja/Nee
Programmering heden	Anora, Blitz	Anora, Blitz	Gladiator II, Tegendraads	Blitz, The Apprentice	Anora, Blitz	The Apprentice, The Substance
Aantal vertoningen per jaar	7.944	5.152	4.189	2.891	1.800-2.000	1.012
Bezetting	18%	33%	16%	33%	37%	22%
Bezette stoelen per voorstelling	15	24	11	18	23	18

Tabel 4.2. Benchmark grootstedelijke filmtheaters

* Per instelling zijn de subsidies anders vormgegeven. Bij de Cacaofabriek is de exploitatiesubsidie niet alleen voor film, maar ook voor het poppodium en de expositieruimte. Hiernaast wordt echter ook een aparte huursubsidie gegeven door de gemeente. Bij Filmhuis Alkmaar is de subsidie geraamd op basis van de vermelde subsidie per bezoek in het jaarverslag van 2023.

ontwikkeling (Lumière in Maastricht, niet in de benchmark) heeft de grootste zaal een capaciteit van 160 stoelen. De locaties van de filmtheaters in de benchmark zijn erg divers. Vaak zijn de theaters wel in of aan de rand van het centrum te vinden, waarschijnlijk als gevolg van de beperkte ruimte in het centrum zelf. Toch is vanuit de locatie niet direct een gemene deler te vinden die verklaart waarom de bezoekersaantallen verschillen. MIMIK is gevestigd aan de IJssel, maar in de directe omgeving zijn verder vooral veel woningen. Filmhuis Alkmaar is gevestigd op Overstad, wat als winkel- en leisure & entertainmentgebied functioneert, op beperkte afstand van de binnenstad. De situatie is bij de andere filmtheaters (met lagere bezoekersaantallen) redelijk vergelijkbaar.

- **Combinaties met andere instellingen.** Enkele filmtheaters vormen een combinatie met een andere instelling. Het is echter niet aanwijsbaar dat hierdoor een verschil in bezoekersaantallen ontstaat. Theater Bouwkunde in Deventer trok in 2023 bijvoorbeeld 12.000 bezoeken, als aanvulling op de bezoeken aan het filmtheater (118.000). Het accent ligt qua bezoeken dus sterk op het filmtheater. Vue Alkmaar en Filmhuis Alkmaar zijn qua locatie aan elkaar gekoppeld, maar hebben een aparte ingang en eigen voorzieningen en programmering. Filmtheater De Fabriek staat los van andere instellingen, en behaalt aantallen bezoekers die vergelijkbaar zijn met de Cacaofabriek en Slieker Film. De laatste twee instellingen zijn juist wel combinaties met andere instellingen.
- **Horeca.** Alle filmtheaters in de benchmark bieden horeca, wel zijn er stevige verschillen tussen de filmtheaters. Bij MIMIK is de horeca zeer uitgebreid en heeft het een autonome functie, bij Filmhuis Alkmaar is de horeca juist volledig ondergeschikt aan de hoofdfunctie film. Bij

Slieker Film wordt overdag de horeca gedeeld met het Fries Museum. Bij de Cacaofabriek zijn er uitdagingen op het vlak van horeca en is in de tweede helft van 2024 de openstelling teruggedroefd. Een uitnodigende horeca is wel een voorwaarde voor een gastvrije uitstraling en beleving. De bestedingen aan horeca zijn bij alle vestigingen per bezoek ook hoger dan bij Filmtheater De Nieuwe Scène, ook bij Filmhuis Alkmaar waar de functie het meest ondergeschikt is.

- **Organisatie en exploitatie.** Tussen de filmtheaters zijn grote verschillen in organisatie en exploitatie. De formatie is het grootst bij MIMIK en de Cacaofabriek, met meer dan 10 FTE. Deels heeft dit te maken met de combinatie aan functies die zij aanbieden. Deze twee vestigingen ontvangen mede daarom ook de hoogste exploitatiesubsidie. Slieker Film en De Fabriek hebben minder mensen in vaste dienst, al heeft bijvoorbeeld De Fabriek wel een iets ruimere exploitatiesubsidie. Die is ook nodig voor de dekking van lasten zoals huur. Het aantal vrijwilligers is bij de meeste filmtheaters meer dan 100. Alleen De Fabriek haalt dit niet. Een hoog aantal vrijwilligers is belangrijk om ook een hoger aantal vertoningen te kunnen realiseren. De Nieuwe Scène blijft met iets meer dan 50 vrijwilligers achter op dit gebied.
- **Programmering.** Qua reguliere programmering zijn gelijkenissen tussen de instellingen zichtbaar. In 2023 draaiden bijvoorbeeld de meeste instellingen kaskrakers Oppenheimer en Barbie. Alleen Filmhuis Alkmaar had hiertoe geen mogelijkheid. De Nieuwe Scène draaide alleen Oppenheimer, ver na de premièredatum. Dat is het gevolg van het gebrek aan filmzalen. Voor distributeurs zijn theaters met weinig zalen commercieel minder interessant. Zij kiezen ervoor om nieuwe films niet in deze filmtheaters in première te laten gaan. Het

gevolg is dat nieuwe films pas enkele weken na première vertoond kunnen worden. Hierdoor heeft een groot deel van het potentiële publiek de film al elders gezien. Filmtheater De Nieuwe Scène is op dit moment zo'n second-run filmtheater, die voor diverse premières niet in aanmerking komt. Voor Filmhuis Alkmaar was deze situatie enkele jaren geleden de aanleiding om het aantal zalen te vergroten naar drie, ook Filmtheater de Fabriek heeft in 2021 deze stap gemaakt.

Op het peilmoment in november zijn de verschillen in programmering tussen de filmtheaters overigens niet groot, alleen de Cacaofabriek in Helmond lijkt iets commerciëler te programmeren. De kracht van de aanvullende programma's van De Nieuwe Scène wordt onder meer duidelijk als naar de bezoekersaantallen voor educatie wordt gekeken. Alleen in Deventer worden vergelijkbare cijfers gehaald.

- **Bezetting en aantal vertoningen.** Het aantal bezette stoelen per voorstelling is bij de meeste opgenomen instellingen iets lager of hoger dan 20, ook bij De Nieuwe Scène. Alleen de Cacaofabriek bleef in 2023 wat achter. De bezetting is met name bij Filmtheater De Fabriek en Filmhuis Alkmaar hoog, ook in vergelijking met andere filmtheaters. Grote verschillen tussen de instellingen lijken te ontstaan door het aantal vertoningen. MIMIK realiseerde in 2023 bijna 8.000 vertoningen, Filmhuis Alkmaar ruim 5.000 (ondanks maar drie zalen). Slieker Film en De Fabriek hadden aanmerkelijk minder vertoningen wat deels te verklaren valt door het lagere aantal betaalde krachten en in het geval van De Fabriek ook het lagere aantal vrijwilligers. De andere filmtheaters kunnen breder programmeren omdat ze niet alleen de zalen tot hun beschikking hebben, maar ook de mensen om dit goed te organiseren. Op dat vlak kan De Nieuwe Scène nog stappen maken. Dat kan enerzijds door meer vrijwilligers aan de organisatie te binden

en anderzijds door de formatie te versterken. Hierdoor zijn meer vertoningen mogelijk.

Welke lessen trekken we voor een grootstedelijk filmtheater in Venlo?

Succesvolle filmtheaters die al een stap hebben gemaakt, hebben geen uniforme succesformule. Ze verschillen sterk in hun aanpak, bijvoorbeeld in de invulling van horeca en in de omvang van de personele formatie. Sommige theaters kiezen voor een full-service horecabeleving, terwijl andere met een eenvoudig maar efficiënt aanbod werken. Dit geeft aan dat het succes van een filmtheater vaak wordt bepaald door hoe goed het aansluit bij de lokale behoeften en omstandigheden.

Wat opvalt, is dat de meest succesvolle filmtheaters (MIMIK, Alkmaar) al vóór hun laatste veranderingen een trouwe groep bezoekers hadden opgebouwd (circa 60.000 bezoeken per jaar). Dit toont het belang aan van een stevige basis en een sterke binding met het lokale publiek. In het geval van DNS (en het aantal filmbezoeken van de stad Venlo in het algemeen) is dit nog niet het geval. In Venlo is (nog) geen sterke bezoekmarkt.

Het potentiële succes van De Nieuwe Scène ligt niet alleen in fysieke uitbreidingen of nieuwe samenwerkingen, maar juist in het versterken van de verbinding met het publiek en het verder benutten van een goede mix van trekkers, regelmatig nieuw aanbod en niches, bovenop de huidige sterke punten, zoals educatie en activiteiten. Daarvoor bieden meer zalen en vooral meer vertoningen de beste kansen. Zo ontstaan mogelijkheden om sterker te programmeren en het publiek te binden. Als voorwaarde moet de organisatie daarvoor wel meegroeien.

5

Schaalsprong Filmtheater De Nieuwe Scène

5.1 PLANVORMING

Inleiding

Toen Filmhuis Venlo in 2007 verhuisde naar de binnenstad, verbeterden de faciliteiten aanzienlijk, met niet 1 maar 2 zalen, betere techniek en dagelijkse vertoningen. Destijds sloot dit goed aan bij de culturele ambities van Venlo, dat zich als stad en gemeente verder ontwikkelde. Inmiddels is de maatschappij veranderd: technologie heeft de leefwijze en consumptie van cultuur beïnvloed, en Venlo wordt steeds grootstedelijker en internationaler door de instroom van nieuwe inwoners en ook studenten. Dit brengt nieuwe culturele verwachtingen met zich mee.

In de toekomst hoopt Venlo zelfs te groeien naar 110.000 inwoners. Met een evenwichtiger verdeling qua opleiding zet Venlo meer in op het aantrekken van afgestudeerde HBO- en WO-ers en (daarmee) meer kenniswerkers.

Tegenwoordig zijn in de filmsector hoogwaardige audiovisuele voorzieningen standaard, maar toekomstige generaties zullen vooral een diverser en exclusiever aanbod verwachten, met aandacht voor mondiale maar ook regionale en lokale thema's. Met de schaa sprong die De Nieuwe Scene wil maken, wil het filmtheater hierop een beter antwoord formuleren: een modern filmtheater dat een echte ontmoetingsplaats wordt voor de inwoner van Venlo en omgeving die meer biedt dan alleen film kijken.

Uitgangspunten programmering

Het nieuwe filmtheater biedt een veelzijdig programma, bestaande uit

professionele films, publieksfilms en artistieke producties. Met de schaa sprong is Filmtheater De Nieuwe Scène in staat om aanspraak te maken op meer premières en kan het een uitgebreider en diversere programmering bieden aan de inwoner van Venlo en omgeving. Zo zal De Nieuwe Scène de inwoner van Venlo en omgeving beter kunnen bereiken en draagt het bij aan een aantrekkelijker vestigingsklimaat.

Belangrijk voor Filmtheater De Nieuwe Scène blijven de educatieprogramma's en andere activiteiten rondom maatschappelijke thema's, waarmee het filmtheater de verbinding zoekt met de gemeenschap en met de beleidsdoelstellingen van de gemeente Venlo. Thema's als mentale gezondheid en dementie zijn voorbeelden uit recente jaren, in de toekomst zijn er nog meer kansen om actuele en prikkelende thema's in de programmering te verweven die meerwaarde hebben voor de inwoner van Venlo. Met deze programma's onderscheidt het filmtheater zich ook van commerciële bioscopen. In de afgelopen jaren was Filmtheater De Nieuwe Scene één van de initiatiefnemers voor het Limburg Film Festival en samen met ECI Cultuurfabriek in Roermond organiseert DNS jaarlijks ook het multidisciplinaire As Equals Festival. Voor dit festival ontving het filmtheater eerder al de Limburgse Popprijs voor beste initiatief. Met de educatieprogramma's, die gericht zijn op hedendaagse maatschappelijke thema's, zet De Nieuwe Scene in op de ontwikkeling van 21^e-eeuwse vaardigheden onder scholieren. Samen met het Blariacumcollege in Venlo organiseerde DNS in 2024 op dat gebied bijvoorbeeld het Film Feathers Festival. Ook in de komende jaren blijft hier uitgebreid aandacht voor, met ruimte voor debat, discussie en ontmoeting.

Filmtheater De Nieuwe Scene zet ook in op speciale vertoningen op locatie. In het verleden organiseerde het filmtheater al – met groot succes – een buitenbioscoop op het Kerkplein in Arcen of bij het Wereldpaviljoen in Steyl. Met Theater de Garage organiseerde DNS een vertoning in het kader van Internationale Vrouwendag. Ook in de toekomst blijft Filmtheater De Nieuwe Scène gericht op verbinding met de stad en omliggende dorpen.

De Nieuwe Scène hoopt de reguliere programmering, festivals, specials, educatie en activiteiten in de toekomst te combineren met een brede focus op beeldcultuur. Beeldcultuur omvat ook audiovisuele kunstvormen zoals:

- Virtual Reality (VR) en Augmented Reality (AR)
- Videokunst en crossmediale producties
- Gaming, livestreams en interactieve installaties

Deze innovaties gaan verder dan het traditionele grote scherm en bieden mogelijkheden voor een divers en vernieuwend aanbod. DNS ziet ook kansen om het aantal vertoningen in een buitenbioscoop te intensiveren, als daarvoor een geschikte locatie beschikbaar is die kostenefficiënt is. Daarmee kan DNS ook in het zomerseizoen meerwaarde bieden aan de inwoners van Venlo.

Deze programmering stelt Filmtheater De Nieuwe Scène niet alleen in staat om bij te dragen aan het vestigingsklimaat, maar sluit het ook aan op diverse beleidsdoelstellingen en aandachtsgebieden uit de Cultuurvisie.

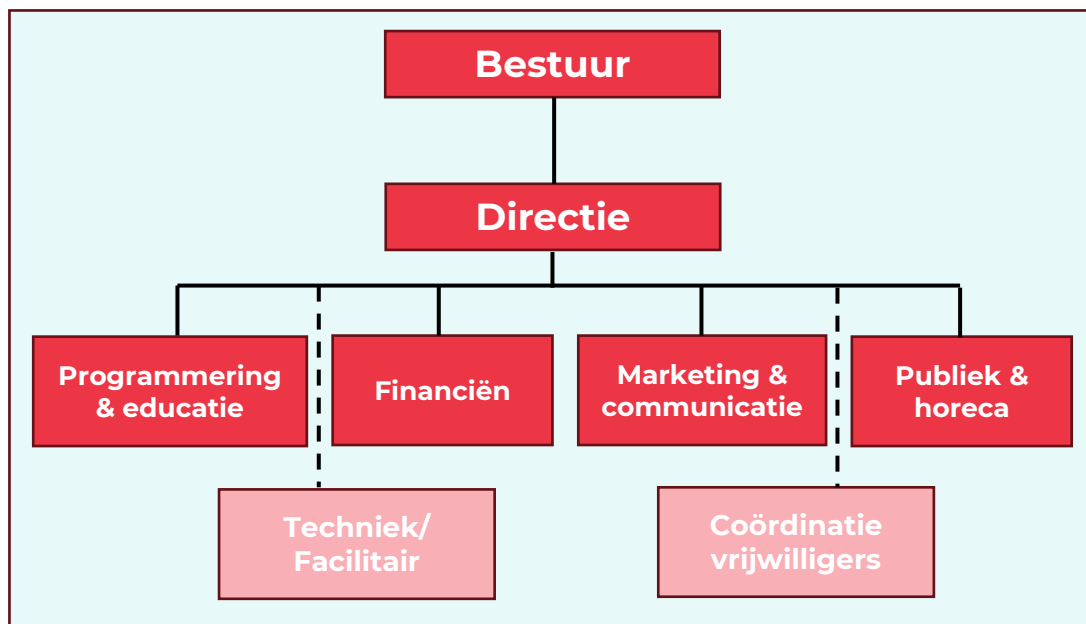
Uitgangspunten governance, organisatie en culturele codes

Om het groeiende bezoekersaantal, de uitbreiding in programmering en hogere operationele eisen van een groter theater te ondersteunen, moet de organisatie van Filmtheater De Nieuwe Scène een stap zetten:

- De personele schil zal moeten worden uitgebreid. In het volgende hoofdstuk wordt beargumenteerd wat ervoor nodig is om die schaalsprong te kunnen maken. Ervaringen in filmtheaters elders in het land gelden als inspiratie. Ook wordt hierbij in overweging genomen dat het aantal vertoningen gegarandeerd omhoog moet gaan, onafhankelijk van het aantal vrijwilligers.
- De schaalsprong vraagt om een andere verhouding tussen bestuur en dagelijkse bedrijfsvoering. De senior en junior bedrijfsvoering sluiten nu aan bij de bestuursvergaderingen, die periodiek (ongeveer iedere zes weken) plaatsvinden. Financieel-administratieve taken worden nog grotendeels door de penningmeester van het bestuur uitgevoerd.

In de organogram op de volgende pagina is een voorstel voor de structuur van de organisatie gegeven. Het filmtheater onderschrijft de principes van de **Governance Code Cultuur** en hanteert een bestuursmodel waarin het bestuur meer op afstand komt te staan. Hierbij geldt:

- Het **bestuur** houdt toezicht op het strategische beleid en de financiële gezondheid van de organisatie. Het bestuur beoordeelt de jaarplannen, begrotingen en jaarverslagen, en keurt deze goed. Het bestuur is tevens sparringpartner voor de directie bij strategische vraagstukken. De bestuursleden verrichten hun werk onbezoldigd en worden geworven op basis van transparantie en diversiteit in expertise, gender, en achtergrond. Het bestuur vergadert zes tot acht keer per jaar en houdt toezicht op de naleving van de culturele codes.

- De **directie** krijgt de eindverantwoordelijkheid voor de dagelijkse bedrijfsvoering, inclusief programmering, personeelsmanagement, marketing en financieel beheer. De directie is verantwoordelijk voor de uitvoering van het strategisch beleid zoals vastgesteld door het bestuur. De directie rapporteert regelmatig aan het bestuur over de voortgang en prestaties (financieel, operationeel, risico's en knelpunten).

De directie heeft mandaat voor beslissingen binnen de operationele kaders, bijvoorbeeld over contracten tot een bepaald bedrag of personeelsbeslissingen. Grote investeringen, strategische wijzigingen en andere besluiten die de koers van de organisatie bepalen, vereisen goedkeuring van het bestuur. Het bestuur evalueert de prestaties van de

directie periodiek, bijvoorbeeld via functioneringsgesprekken. De verhouding tussen bestuur en directie kan worden vastgelegd in een directiereglement, maar is geen absolute voorwaarde. In het organogram is de organisatie opgedeeld naar programma & educatie, financiën, marketing & communicatie, techniek & facilitair en publiek & horeca, naar voorbeelden elders in het land.

Bestuur en directie onderschrijven ook de Code Diversiteit & Inclusie en Fair Practice Code. De vijf principes in de **Fair Practice Code** (solidariteit, transparantie, duurzaamheid, diversiteit en vertrouwen) komen terug in de bedrijfsvoering. Dat houdt onder meer in dat het filmtheater naar redelijkheid en binnen de financiële mogelijkheden medewerkers, freelancers en makers beloont. Het filmtheater houdt de CAO Poppodia en -festivals aan, bij afwezigheid van een CAO voor bioscopen en filmtheaters. Alle medewerkers hebben een functieomschrijving die is gewogen en ingedeeld in een schaal volgens deze CAO. De organisatie is transparant over doelen, verwachtingen en beperkingen. Het filmtheater ondersteunt samenwerking en kennisdeling binnen de culturele sector, bijvoorbeeld door via samenwerking lokale of regionale initiatieven te versterken. Het is bovendien inclusief in de keuze van samenwerkingspartners, met aandacht voor diversiteit in aanbod en doelgroep. Hierop zet het filmtheater de ingezette lijn van de afgelopen jaren voort.

Het filmtheater blijft zich in dat kader ook richten op het bevorderen van **diversiteit en inclusie**, zowel intern als extern. Inhoudelijk doet het filmtheater dat door programma's te ontwikkelen die een breed publiek aanspreken, met een focus op films en evenementen die verschillende perspectieven belichten. As Equals blijft een belangrijk speerpunt, net als educatie en speciale vertoningen. In het personeelsbeleid streeft het

filmtheater zoveel mogelijk naar de werving van medewerkers en vrijwilligers met diverse achtergronden, zodat het team een afspiegeling is van de samenleving.

De communicatie vanuit de organisatie is toegankelijk en met gebruik van heldere taal. Indien het tot een nieuwvestiging komt, betreft Filmtheater De Nieuwe Scène organisaties die zich met toegankelijkheid van diverse doelgroepen bezighouden bij het ontwerp van een nieuw gebouw.

Uitgangspunten gebouw en ruimtes

Aantal zalen

Een toekomstbestendig ontwerp in een nieuwvestiging vraagt om voldoende flexibiliteit, zeker als het gaat om de programmering. In het verleden werden nieuwe filmtheaters met minstens drie filmzalen ontwikkeld, om op de trend van schaalvergroting in de sector in te spelen is het raadzaam om vier zalen van diverse omvang te ontwikkelen, bijvoorbeeld met de volgende verdeling van omvang:

- Zaal 1: 100 stoelen
- Zaal 2: 80 stoelen
- Zaal 3: 50 stoelen
- Zaal 4: 30 stoelen

Daarmee is de totale capaciteit 260 stoelen. Dit biedt meer flexibiliteit in de programmering, met ruimte voor zowel publieksfilms als nicheprogramma's. Dit vergroot het bereik onder de inwoner van Venlo en omliggende gemeenten. De zalen moeten voorzien zijn van

technische faciliteiten die aansluiten op de behoefte van de brede audiovisuele verwachtingen van de bezoekers. Voorzien wordt in logische publieksroutes, alsmede logische personeelsroutes ('backstage'). Ook bestaat de mogelijkheid van meerdere gelijktijdige speciale vertoningen en evenementen, waarop de publieksrouting en personeelsrouting kan worden aangepast.

Ruimtes voor educatie, ontmoeting en debat

De films in het educatieaanbod van De Nieuwe Scène sluiten aan bij de culturele ontwikkeling van kinderen, maar ook bij thema's als burgerschap, taal en mediawijsheid. Het gehele schooljaar kunnen scholen voor speciale voorstellingen bij het filmtheater terecht. Er is ook behoefte aan een aparte ruimte waarin groepen (schoolklassen, kinderfeesten, educatieopdrachten) kunnen werken aan opdrachten.

Het filmtheater wil de bezoekers inspireren en zet in op uitwisseling van ideeën en opvattingen. Daarvoor moet voldoende ruimte worden geboden aan ontmoeting en debat. Naast een centrale entree met kassa en balie is daarvoor een multifunctionele ruimte nodig. In deze ruimte is een filmcafé, voor meer informeel contact. De horeca behoudt een ondergeschikte functie, met een bescheiden kaart met broodjes en hapjes. De horecaruimte wordt ook gebruikt voor debatten, openingen, bijeenkomsten van de zakelijke markt en groepsontvangsten.

De publieke ruimtes moeten een duidelijke onderlinge relatie hebben, die het mogelijk maakt om op prettige wijze en in een laagdrempelige sfeer te verblijven, ontmoeten en werken. Een vloeiende verbinding tussen deze ruimtes is daarom denkbaar, of zelfs één grote ruimte.

In bijlage 2 is meer technische achtergrondinformatie te vinden, zowel voor de zalen als ruimtes voor educatie, ontmoeting en debat. Hierin worden ook de diverse opties op het vlak van horeca besproken.

Ruimtes voor interne processen

De primaire functies van het filmtheater zijn hierboven omschreven. Voor ieder onderdeel zijn secundaire functies en daarvoor benodigde ruimten:

- Er is onder meer behoefte aan een technische werkruimte/opslagruimte waar reparaties aan technische apparatuur kan plaatsvinden, maar ook andere technische dienstverlening. Een gecombineerde functie als depotruimte voor verlichting, beeldschermen of geluidsapparatuur is daarbij mogelijk. Daarnaast is een technische ruimte (voor data/servers) nodig.
- Er is ook opslagruimte nodig met werkmaterialen voor workshops en educatie.
- Er is behoefte aan een opslagruimte voor (extra) meubilair van het filmcafé, benodigdheden voor schoonmaak en interieurverzorging en decormaterialen voor (aan seizoen gerelateerde) aankleding van de publieksruimtes. Hiervoor is een aparte opslagruimte nodig.
- Er is behoefte aan een keukenvoorziening, inclusief een eigen opslagruimte voor verse voorraden en servies en eetgerei. Deze moet voldoende groot zijn om op een latere termijn de horecafunctie te kunnen intensiveren.
- Er is behoefte aan toiletvoorzieningen, inclusief voorzieningen voor mensen met een fysieke beperking en voor babyverschoning
- Voor bezoekers is een kleine garderobe, eventueel met kluisjes gewenst.

- Er is behoefte aan een ruimte voor interne processen, zoals kantoorruimte, vergaderruimte, vrijwilligersruimte en een afvalverwerkingsruimte. Hier zijn ook aparte toiletvoorzieningen nodig.

Uitgangspunten nieuwe locatie

De benchmark in het vorige hoofdstuk liet zien dat nieuwere filmtheaters vaak aan de randen van de binnenstad zijn gevestigd, soms ook in een cluster van elkaar versterkende functies. Om een schaalsprong te kunnen maken, gelden deze voorwaarden bij een locatie:

- **Bereikbaarheid:**
 - De locatie moet goed bereikbaar zijn met auto en openbaar vervoer, omdat bezoekers vaak vanuit verschillende delen van de gemeente of omliggende gemeenten komen.
 - Er is voldoende parkeergelegenheid in de buurt.
 - Er zijn ruime en veilige stallingen voor fietsen in de buurt.
- **Locatiekwaliteiten:**
 - Het filmtheater komt op een plek in of nabij de binnenstad of in een culturele hotspot. Deze bevordert de zichtbaarheid en de bezoekersaantallen. Ook de ligging nabij horeca- en winkelgebieden kan voor synergie en samenwerking zorgen.
 - De omgeving moet veilig zijn, vooral 's avonds, zodat bezoekers zich vooraf en achteraf veilig voelen.
 - De locatie moet toegankelijk zijn voor een diverse groep bezoekers, inclusief mensen met een beperking.
 - De locatie moet mogelijkheden bieden om te voldoen aan duurzaamheidsdoelen, zoals het gebruik van groene energie en goede isolatie.

5.2 INDICATIE INVESTERINGEN

Op basis van de uitgangspunten voor het gebouw is een vertaling gemaakt naar een voorlopige ruimtestaat. Bij een nieuwvestiging en een groei naar vier zalen gaan we uit van een bruto vloeroppervlak van circa 1.200 m². Dit is een eerste indicatie die nadere specificatie verdient in eventuele volgende ontwerpfasen en afhankelijk is van specifieke keuzes ten aanzien van ontwerp en inrichting. De ruimten dienen te voldoen aan het Bouwbesluit en de opgenomen NEN-normen. Ook is bij het formuleren van de uitgangspunten rekening gehouden met onder meer het Handboek voor Toegankelijkheid.

De indicatieve ruimtestaat is vervolgens vertaald naar een indicatieve investeringsraming. Hiertoe is onder meer vertrouwd op data uit het BouwkostenKompas en op algemene kengetallen. Een nieuwvestiging op een locatie in of nabij de binnenstad van Venlo geldt als het uitgangspunt. Het gebruik van een bestaand pand behoort ook tot de mogelijkheden, maar vraagt om een specifieke uitwerking. De grondkosten ontbreken sowieso in de huidige investeringsraming, aangezien nog geen concrete locatie bekend is en daarmee deze kosten niet scherp kunnen worden gemaakt. Grond is daarnaast waardeverast en is een post waarover niet hoeft over te worden afgeschreven, hierdoor zal het vooral als investering worden beschouwd.

In tabel 5.2. zijn de verwachte investeringen gespecificeerd. Naar verwachting fluctueren de benodigde investeringen tussen € 5,5 mln. en € 8,7 mln. De bandbreedte is ruim op dit moment, aangezien keuzes ten aanzien van kwaliteits- en afwerkingsniveau nog moeten worden gemaakt. Ook zijn investeringen in bijvoorbeeld website of eventuele frictiekosten in de aanloop naar een volwaardige exploitatie na schaalprong niet in het overzicht opgenomen.

Ruimte	m ²
Zalen inclusief gangen, sluisen en verbindingen	388
Multifunctionele ruimte voor ontmoeting, debat en horeca	201
Workshop- en educatieruimte	80
Keuken en voorraadruimtes	60
Kantoren, vrijwilligersruimte en technische werkruimte	120
Toiletten en garderobe	47
Netto vloeroppervlak	895
Bruto vloeroppervlak	1.208

Tabel 5.1. Indicatieve ruimtestaat schaalprong Filmtheater De Nieuwe Scène

Kosten	Min. bedrag per m ²	Max. bedrag per m ²	Min. totaalbedrag	Max. totaalbedrag
Grondkosten	N.t.b.	N.t.b.	N.t.b.	N.t.b.
Bouwkosten	€ 2.750	€ 3.750	€ 3.323.000	€ 4.531.000
Filmtechniek en -beleving	€ 600	€ 1.200	€ 241.000	€ 482.000
Inrichting horeca	€ 750	€ 1.250	€ 224.000	€ 373.000
Inrichting overig	€ 400	€ 800	€ 203.000	€ 407.000
Overige bijkomende kosten	40%	50%	€ 1.596.000	€ 2.896.000
Voorlopige raming			€ 5.587.000	€ 8.689.000

Tabel 5.2. Indicatieve investeringsraming schaalprong Filmtheater De Nieuwe Scène

6

Raming
exploitatie

6.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk werken we de gevolgen voor de exploitatie en organisatie van Filmtheater De Nieuwe Scène verder uit. Dat doen we voor twee scenario's:

- **Scenario 0:** behoud huidige situatie
 - Voortzetting op huidige locatie
 - Geen fundamentele aanpassingen aan locatie
 - Geen ingrijpende veranderingen in organisatie
- **Scenario 1:** schaa sprong naar grootstedelijk filmtheater
 - Verhuizing naar nieuwe locatie in het centrum van Venlo
 - Uitbreiding van voorzieningen naar 4 zalen
 - Verdere professionalisering van de organisatie, inclusief governance

Scenario 1 is in het vorige hoofdstuk al omschreven op diverse aspecten. Voor scenario 0 gaan we niet uit van gebouwaanpassingen. Wel geldt dat op termijn herinvesteringen nodig gaan zijn. De toiletten van de locatie aan de Nieuwstraat zijn bijvoorbeeld aan vernieuwing toe.

Voor de ramingen in dit hoofdstuk gelden de volgende uitgangspunten:

- In de ramingen wordt uitgegaan van een volwaardig exploitatiejaar na een aanloopperiode, dat niet als piekjaar beschouwd moet worden (maar als stabiel jaar). Het kost instellingen doorgaans enkele jaren om naar een nieuw bezoekeniveau door te groeien.
- Bij de raming wordt gebruik gemaakt van historische cijfers van Filmtheater De Nieuwe Scène, van gegevens van andere filmtheaters, maar ook van inschattingen en ervaringscijfers. Daarom dient te allen tijde rekening gehouden te worden met een marge van circa 10% naar

boven en beneden.

- Alle bedragen zijn exclusief BTW en uitgedrukt in het prijspeil van 2024. Het effect van inflatie is niet verwerkt. Inflatie raakt de omzet, maar ook de kosten stijgen mee. De prijzen van 2024 vormen op dit moment een goed uitgangspunt. Er wordt dus vanuit gegaan dat hogere personeels- en/of huisvestingslasten door DNS worden vertaald in een hogere entreprijs voor een ticket.

6.2 WELKE BEZOEKAANTALLEN ZIJN REALISTISCH?

In 2023 ontving Filmtheater De Nieuwe Scène bijna 19.000 bezoekers. Daarmee vestigde het filmtheater een record en werd het niveau vóór de coronapandemie overtroffen. Ook op de langere termijn is een stijging zichtbaar, in 2014 trok het filmtheater bijvoorbeeld nog geen 13.000 bezoekers. Zoals eerder aangehaald is met name het aantal scholieren dat het filmtheater jaarlijks trekt relatief hoog. Dit geeft aan dat de specifieke programma's van het filmtheater goed aansluiten bij de wensen van scholen, niet alleen in de eigen gemeente maar ook daarbuiten.

In het beleidsplan 2025-2028 is opgenomen dat Filmtheater De Nieuwe Scène, bij ongewijzigde locatie en voorzieningen, wil doorgroeien naar 25.000 bezoekers. In deze paragraaf stellen we aan de hand van drie methodieken vast welke bezoekaantallen realistisch zijn en onder welke voorwaarden. Deze methodieken zijn vooral gericht op scenario 1. Aan het einde van de paragraaf vertalen we de bezoekcijfers naar scenario 0.

De drie methodieken zijn:

1. Raming op basis van aantal filmtheaterbezoeken per 1.000 inwoners
2. Raming op basis van aandeel filmtheaterbezoeken in totaal aantal filmbezoeken
3. Raming op basis van bezetting

Raming op basis van aantal filmtheaterbezoeken per 1.000 inwoners

In de tabel rechts is het aantal filmtheaterbezoeken per 1.000 inwoners van de gemeenten in de benchmark opgenomen. Hieruit blijkt dat het aantal bezoeken in de huidige situatie achterblijft op die in andere

gemeenten. Bij een schaalsprong is het mogelijk de programmering en de organisatie te verstevigen, net als het aantal filmvertoningen. Hierdoor zal het aantal filmtheaterbezoeken per 1.000 inwoners stijgen. Het is nog niet realistisch om van de niveaus van Deventer en Alkmaar uit te gaan, deze theaters hebben laten zien dat zij eerst een tussenstap in bezoek-aantallen maakten voordat ze naar dit niveau doorgroeiden. We gaan voor Venlo in de toekomst uit van 400 tot 500 filmtheaterbezoeken per 1.000 inwoners, ongeveer op het niveau van Helmond en Leeuwarden. Dit vertaalt zich naar **ruim 41.000 tot bijna 52.000 bezoeken** als van het huidige inwonertal van de gemeente Venlo wordt uitgegaan.

	Aantal filmtheaterbezoeken per 1.000 inwoners
Deventer	1.176
Alkmaar	1.120
Helmond	495
Leeuwarden	405
Zaandam	277
Venlo (huidig)	181
Venlo (toekomst)	400-500

Tabel 6.1. Benchmark aantal filmtheaterbezoeken per 1.000 inwoners

Raming op basis van aandeel filmtheaterbezoeken in totaal aantal filmbezoeken

In tabel 6.2. is het aandeel van het lokale filmtheater in het totale aantal filmbezoeken opgenomen. In de gemeenten Deventer en Alkmaar is Vue de commerciële aanbieder, in andere benchmarkgemeenten is dat Pathé. In Venlo is CityCinema actief, met vier zalen. Daarmee heeft Venlo ook minder (commerciële) capaciteit dan in de andere gemeenten. Het huidige aandeel van De Nieuwe Scène is met 16% vergelijkbaar met het aandeel in meerdere benchmarkgemeenten, maar zou in principe hoger kunnen zijn aangezien de capaciteit van de commerciële aanbieder lager is dan in de benchmarkgemeenten. Dit maakt ook dat er potentieel is

	Totaal aantal bezoeken film	Aandeel filmtheaterbezoeken in totaal aantal bezoeken
Deventer	285.000	42%
Alkmaar	464.000	27%
Helmond	263.000	18%
Zaandam	267.000	16%
Leeuwarden	480.000	11%
Venlo (huidig)	118.000	16%
Venlo (toekomst)		28-32%

Tabel 6.2. Benchmark aandeel filmtheaterbezoeken in totaal aantal bezoeken
De onderliggende data is afkomstig uit MaccsBox (het landelijke digitale registratiesysteem) en het jaarverslag van de NVBF. De data uit MaccsBox is verkregen via Filmtheater De Nieuwe Scène.

voor een hoger aandeel van De Nieuwe Scène na een schaa sprong, ervan uitgaande dat bij de commerciële aanbieder geen schaalvergroting plaatsvindt. De groei in bezoeken bij De Nieuwe Scène hoeft bovendien niet ten koste te gaan van het aantal bezoeken bij de lokale commerciële aanbieder, aangezien er relatief weinig aanbod in Venlo is op dit moment. En de praktijk elders in Nederland leert dat meer en diverser aanbod ook extra vraag schept/marktverruimend werkt. We gaan ervan uit dat het aandeel van Filmtheater De Nieuwe Scène kan doorgroeien naar ongeveer het niveau in de gemeente Alkmaar, omdat in Venlo bij een uitbreiding relatief veel filmtheaterzalen in het aanbod beschikbaar zijn. In Alkmaar is de verhouding tussen filmtheaterzalen en commerciële zalen anders, maar is ook het aantal vertoningen van het filmtheater relatief hoog. Het aantal vertoningen compenseert daarmee het relatieve gebrek aan filmtheaterzalen aldaar. We gaan uit van een bandbreedte van 28% tot 32%, wat neerkomt op **circa 38.500 tot 46.700 bezoeken**.

Raming op basis van bezetting

In de tabel op de volgende pagina is de gemiddelde bezetting per filmtheater opgenomen, net als het gemiddelde aantal stoelen per zaal en het gemiddeld aantal vertoningen per week (in 2023). De filmtheaters in Zaandam, Alkmaar en Leeuwarden realiseren relatief hoge bezettingen, maar hebben ook minder stoelen per zaal dan in Deventer of Helmond. In Zaandam en Leeuwarden zijn ook minder vertoningen per week dan in de andere benchmarktheaters. Filmtheater De Nieuwe Scène blijft mede door de beperkingen in programmering en aantallen vrijwilligers achter in het aantal vertoningen per week. Ook hebben de filmzalen een relatief grote capaciteit. In de toekomst is bij een schaa sprong meer variatie in

	Gemiddeld aantal stoelen per zaal	Aantal vertoningen per week	Bezetting
Zaandam	61	37	37%
Alkmaar	67	99	33%
Leeuwarden	54	56	33%
Deventer	81	153	18%
Helmond	72	81	16%
Venlo (huidig)	87	19	22%
Venlo (toekomst)	65	68	20-25%

Tabel 6.3. Benchmark bezetting filmtheaters

zaalgrootte beschikbaar, waardoor het gemiddelde aantal stoelen per zaal daalt. Meer zalen zorgt ook voor meer voorstellingen, onder voorwaarde dat de organisatie meegroeit. We gaan uit van een marktconforme bezetting in Nederland, van 20-25%. Dit vertaalt zich naar **circa 46.000 tot 57.500 bezoeken** per jaar.

De methoden samengevat en doorvertaald

Het gemiddelde van de drie methodieken zorgt voor een bandbreedte van 42.000 tot 52.000 bezoeken. In het vervolg rekenen we voor scenario 1 met het gemiddelde van deze bandbreedte, ofwel **47.000 bezoeken**. Ontwikkelingen en uitbreidingen van filmtheaters in andere steden hebben laten zien dat het niet per se ten koste hoeft te gaan van het aantal bezoeken aan een reguliere bioscoop, mits er voldoende diversiteit

in het aanbod is. Dat hangt ook samen met het aantal doeken in een stad.

In scenario 0 blijft De Nieuwe Scène op dezelfde locatie gevestigd en wordt organisatorisch alleen enige ruimte gemaakt voor een medewerker marketing & communicatie (0,2 FTE). Onder deze omstandigheden gaat het publieksbereik iets verbeteren, ondanks dat het aantal voorstellingen per week niet substantieel kan verbeteren (tenzij het aantal vrijwilligers toeneemt). De bezetting zal hoger worden en stijgen naar ongeveer 25-28%. Dat komt neer op circa 23.000 bezoeken per jaar.

	Minimum	Maximum	Gemiddelde
Methodiek 1: o.b.v. filmtheater-bezoeken/1.000 inwoners	41.500	51.900	46.700
Methodiek 2: o.b.v. aandeel filmtheaterbezoeken	38.500	46.700	42.600
Methodiek 3: o.b.v. bezetting	46.000	57.500	51.800
Scenario 1: schaalsprong	42.000	52.000	47.000
Scenario 0: behoud huidige situatie			23.000

Tabel 6.4. De methodieken samengevat

6.3 RAMING BATEN

Bij de baten nemen we de volgende posten mee:

- Entree
- Horeca
- Verhuringen
- Exploitatiesubsidie gemeente Venlo
- Overige subsidies
- Overige baten

In deze paragraaf is nog geen aandacht voor de exploitatiesubsidie van de gemeente Venlo. Onder de huidige afspraken ontving DNS in 2023 € 79.983,-. In 2024 ontving het filmtheater € 89.136,- (inclusief een inflatiecompensatie voor 2022 en 2023 van € 5.807,-, en voor 2024 van € 3.346,-). In 2025 ontvangt DNS € 91.097,- inclusief inflatiecompensatie.

Entree

In 2023 waren de gemiddelde entreebaten bij DNS € 5,71 ex. btw. Dat komt neer op ongeveer 60% van de gepubliceerde entreprijs. Niet alle bezoekers betalen immers de gepubliceerde entreprijs. Bij de filmtheaters in de benchmark waren de gemiddelde entreebaten hoger, ongeveer 70% tot 75%. Dit heeft ook te maken met de samenstelling van het bezoek, met relatief veel educatie bij DNS.

De gepubliceerde entreprijs is op dit moment lager dan bij andere filmtheaters in de benchmark (zie tabel 4.2). Dit is mede ingegeven door de kwaliteit van de horeca en de gastvrijheid die met name in de foyer onder druk staat. Dat verbetert bij de schaa sprong aanmerkelijk. In dit scenario gaan we uit van een gepubliceerde entreprijs van € 11,75 (o.b.v.

benchmark eind 2024). In scenario 0 handhaven we het nieuwe prijsniveau in 2025 (€ 10,50). Ook de verhouding tussen de gemiddelde entreebaten en de gepubliceerde entreprijs zal veranderen, omdat er relatief meer recreatieve bezoekers naar het filmtheater komen.

	Gepubliceerde entreprijs	Yield	Gerealiseerde entree/bezoek
Scenario 0: behoud huidige situatie	€ 10,50	60-65%	€ 6,56
Scenario 1: schaa sprong	€ 11,75	70-75%	€ 8,52

Tabel 6.5. Entreebaten per bezoek per scenario

Horeca

In 2023 waren de gemiddelde horecabaten per bezoek bij DNS € 2,76 ex. btw. In scenario 1 zal de horeca qua assortiment veel raakvlakken hebben met de horeca van Filmhuis Alkmaar. Daar waren de gemiddelde bestedingen in het afgelopen jaar bijna € 3,50. Bij een schaa sprong gaan we ervan uit dat de gemiddelde bestedingen in Venlo ongeveer dat niveau halen (€ 3,60). In scenario 0 blijven de bestedingen nog wat achter (€ 2,95), maar zijn wel mogelijkheden deze nog te verbeteren ten opzichte van het huidige niveau.

Verhuringen

In 2023 waren de baten uit verhuringen ongeveer € 10.000,-. Met name bij een schaa sprong krijgt De Nieuwe Scène meer mogelijkheden om op deze doelgroep in te spelen. De verhuringen blijven wel ondergeschikt ten opzichte van de filmactiviteiten en in relatie tot de filmactiviteiten. In scenario 1 gaan we uit van een stijging van de baten naar € 25.000,-. Het

voordeel van verhuringen is dat deze op de middellange termijn in te plannen zijn en dat de programmering hierop kan aansluiten (binnen gestelde kaders om de doelstellingen op het vlak van vertoningen te behalen). In scenario 0 blijft het huidige niveau van baten gehandhaafd.

Overige subsidies

In 2023 werd aan DNS € 37.000,- aan subsidies voor specifieke projecten, activiteiten en evenementen toegekend, los van de exploitatiesubsidie van de gemeente Venlo. DNS kon aanspraak maken op subsidies van diverse fondsen. In andere jaren haalde DNS minder subsidies binnen. Voor de toekomst gaan we in scenario 0 van iets lagere bedragen uit, in scenario 1 van een vergelijkbaar bedrag.

Overige baten

De overige baten van DNS zijn jaarlijks ongeveer € 20.000,-. Dit zijn inkomsten die Filmtheater De Nieuwe Scène onder andere uit tickets realiseert om de kosten van het betalingsverkeer af te dekken. Het huidige niveau houden we aan voor scenario 0, voor scenario 1 gaan we uit van een iets hoger niveau (€ 30.000,-).

Totale baten

Bij een gelijkblijvende exploitatiesubsidie zijn in alle getoonde scenario's de baten hoger dan in 2023. Dat is enerzijds het gevolg van meer bezoekers, anderzijds van hogere bestedingen per bezoek, door bijvoorbeeld een hogere kwaliteit van de gastvrijheid en horeca. Deze werkt door in hogere entreprijzen en horecabestedingen.

	2023	Scenario 0	Scenario 1
Aantal bezoeken	18.820	23.000	47.000
Entreegelden	€ 107.451	€ 150.900	€ 400.400
Horeca	€ 52.015	€ 67.900	€ 169.200
Verhuringen	€ 10.230	€ 10.000	€ 25.000
Exploitatiesubsidie gemeente Venlo	€ 79.983	N.t.b.	N.t.b.
Overige subsidies	€ 37.203	€ 30.000	€ 35.000
Overige baten	€ 21.012	€ 20.000	€ 30.000
Totaal	€ 307.894	€ 278.800	€ 659.600

Tabel 6.6. Baten per scenario (excl. exploitatiesubsidie)

6.4 RAMING LASTEN

Bij de lasten nemen we de volgende posten mee:

- Inkoop horeca
- Filmhuur
- Overige inkopen
- Personeel
- Huisvesting
- Kantoor
- Verkoop
- Algemeen

Inkoop horeca

In 2023 waren de inkoopkosten van de horeca ongeveer 38% van de horecaomzet. Daarmee waren de inkoopkosten relatief hoog in vergelijking met professioneel gerunde horeca. Vaak heeft dit te maken met het nuttigen van consumpties door personeel en vrijwilligers, waar geen omzet tegenover staat. Het is aannemelijk dat het inkooppercentage wel iets af kan nemen als de bestedingen hoger worden en/of iets efficiënter wordt ingekocht (naar 30-35%), al zijn bij de huidige locatie daarvoor weinig mogelijkheden. In scenario 0 hanteren we een inkooppercentage van **37%**, in scenario 1 van 32,5%.

Filmhuur

Filmtheater De Nieuwe Scène maakt voor de vertoning van films afspraken met distributeurs op basis van partage, met een garantie-bedrag. Dit houdt in dat de inkomsten uit entree 40-60 worden verdeeld (met 60% voor DNS), met een minimumbedrag dat de distributeur sowieso ontvangt (meestal rond € 150,- per film). In 2023 droeg DNS 46% van de entreebaten af voor filmhuur. Bij andere filmtheaters zijn vergelijkbare

verhoudingen zichtbaar. We gaan voor beide scenario's uit van 45% van de entreebaten.

Overige inkopen

Aan de overige inkopen besteedde DNS in 2023 ongeveer € 20.000,-. Dit zijn uitgaven gevonden aan een bepaalde activiteit, zoals voor lezingen, cursussen en inleidingen tijdens evenementen. Voor scenario 1 gaan we uit van een iets hoger bedrag, voor scenario 0 van een vergelijkbaar bedrag (€ 20.000,-).

Personeel

In 2023 waren de personeelslasten (inclusief werkgevers- en vrijwilligerslasten) bijna € 148.000,-. Voor de exploitatie is ook de inzet van vrijwilligers cruciaal. Het vrijwilligersbestand is op dit moment vergeleken met enkele andere filmtheaters nog relatief klein. In de toekomst is een hoger aantal vrijwilligers gewenst om meer vertoningen te kunnen garanderen. Vaak ontstaat bij de keuze voor een nieuwe locatie nieuwe energie en dat trekt ook nieuwe vrijwilligers.

Bij de diverse scenario's houden we ook rekening met hogere personeelslasten. In het geval van de schaa sprong naar een grootstedelijk filmtheater is de uitbreiding van de formatie het grootst. In het vorige hoofdstuk is al een organogram van de vernieuwde organisatie getoond. De uitbreiding van de formatie bedraagt 3,4 Fte, met specifiek:

- Directie (0,6 Fte): de dagelijkse leiding bij het filmtheater komt in handen van een directeur. Indien uit de huidige formatie iemand deze taken op zich neemt, zullen de huidige taken in de programmering, activiteiten en educatie moeten worden overgenomen/vervangen.

- Manager publiek, horeca en vrijwilligers (1 Fte): de gastvrijheid vraagt bij een schaa sprong meer aandacht. Daarom is een manager publiek, horeca en vrijwilligers nodig, die niet alleen de vrijwilligers coördineert maar ook (deels) meewerkt in de horeca.
- Medewerker horeca (0,6 Fte): vrijwilligers ondersteunen in de horeca, naast de manager publiek, horeca en vrijwilligers. Naar verwachting is bij een schaa sprong een extra kracht nodig die op parttime basis verdere ondersteuning biedt in de horeca.
- Medewerker marketing & communicatie (0,6 Fte): de huidige betaalde krachten hebben te weinig tijd voor diverse taken op het vlak van marketing & communicatie. Om het publieksbereik te vergroten wordt daarom ingezet op een medewerker van 0,6 Fte. Deze inzet is vergelijkbaar met de inzet van enkele filmtheaters met 40.000 tot 70.000 bezoeken per jaar. Filmtheaters als MIMIK hebben een ruimere bezetting, die past bij de hogere bezoekersaantallen.
- Medewerker financiën (0,6 Fte): het bestuur komt bij de schaa sprong verder van de dagelijkse gang van zaken te staan. Daar hoort ook bij dat financieel-administratieve taken voortaan door een betaalde kracht worden uitgevoerd.

Deze medewerkers komen naast de huidige formatie, waarin al aandacht is voor bedrijfsvoering, programmering en educatie. Bij scenario 0 gaan we uit van een zeer beperkte toename van de formatie, namelijk 0,2 Fte voor marketing & communicatie (op ZZP-basis), om taken in te vullen waar de huidige betaalde krachten en vrijwilligers niet aan toekomen.

Huisvesting

De huisvestingslasten bestaan uit huur, energie, onderhoud en schoonmaak:

- Filmtheater De Nieuwe Scène betaalde in 2023 per m² per jaar ongeveer € 51,- aan huur aan Vastgoedbeheer Burgstate. Dit bedrag blijft hetzelfde (indexatie daargelaten) als de locatie hetzelfde blijft. Wanneer de locatie wijzigt naar een andere plek in het centrum (scenario 1), is nog onduidelijk op welk huurbedrag DNS kan rekenen. Dat hangt sterk af van de precieze locatie en ook van de verhurende partij. We zijn in de raming uitgegaan van een huurprijs van € 75,- per m² per jaar, maar dit bedrag kan ook hoger uitvallen. We benadrukken dat de lasten dus ook hoger uit kunnen vallen. Bij een huurprijs van € 125 per m² zijn de lasten per jaar bijvoorbeeld circa € 60.000,- hoger.
- In 2023 betaalde DNS ongeveer € 22,- per m² per jaar voor energie. Bij scenario 0 blijft de locatie hetzelfde. Wel neemt de activiteit toe, waardoor ook de energielasten zullen toenemen. We gaan uit van een stijging evenredig aan het hogere aantal bezoeken. In het geval van scenario 1 rekenen we met een marktconform bedrag van circa € 35,- per m² per jaar.
- Aan onderhoud was DNS in 2023 ruim € 5.000,- kwijt. Dat komt neer op een (marktconform) bedrag van € 10,- per m² per jaar. Voor de scenario's gaan we uit van een vergelijkbaar bedrag per m² per jaar. We gaan ervan uit dat groot onderhoud bij de verhuurder ligt. Dit raakt uiteraard wel de kosten die de verhuurder maakt.
- In 2023 besteedde DNS ongeveer € 8.000,- aan schoonmaak. Voor scenario 0 gaan we uit van een toename evenredig aan de toename van het aantal bezoeken. Voor een schaa sprong naar een nieuwe locatie zal de schoonmaak opnieuw georganiseerd worden en vaker moeten plaatsvinden. De kosten zullen daarom toenemen, naar ongeveer € 35.000,- per jaar.

Kantoor

Kantoorkosten zijn onder meer kosten voor kantoorbenodigdheden, ICT, contributies en abonnementen. In 2023 waren de kantoorkosten ongeveer € 15.000,-. De kantoorkosten zullen toenemen als de activiteiten van De Nieuwe Scène uitbreiden. We gaan voor scenario 0 uit van een bescheiden toename, in scenario 1 is de toename van de kosten groter (tot € 30.000,-), aangezien de stap van de organisatie groter is.

Verkoopkosten

Verkoopkosten zijn onder meer reclame- en advertentiekosten, maar ook representatiekosten, kosten voor programmaboekjes en provisies. In 2023 waren de out-of-pocket verkoopkosten van De Nieuwe Scène ongeveer € 5.600,-. Dat komt neer op ongeveer € 0,30 per bezoeker. Bij een filmtheater als MIMIK waren de bestedingen aan verkoop € 0,39 per bezoeker. Deze verschillen zijn dus niet heel groot. Hiernaast heeft MIMIK echter ook 3,6 FTE aan betaalde krachten in dienst voor marketing & communicatie. De totale bestedingen aan marketing & communicatie zijn dus veel hoger.

In alle toekomstscenario's rekenen we met € 0,50 per bezoek, in aanvulling op de (beperkte) uitbreiding van de formatie voor marketing & communicatie.

Algemeen

Tot de algemene lasten worden onder meer de kosten voor accountants en voor verzekeringen gerekend. Deze waren in 2023 ongeveer € 6.400,-. Voor de scenario's gaan we uit van een toename evenredig aan de hogere bezoekaantallen.

Totale lasten

De lasten zijn in beide scenario's hoger dan in 2023. In scenario 1 is de toename het grootst, onder invloed van de hogere inkoop, de uitbreiding van de formatie en het grotere gebouw. Er is rekening gehouden met een dotatie voor de bestemmingsereserve, om op termijn te kunnen herinvesteren, en een post onvoorzien in scenario 1.

	2023	Scenario 0	Scenario 1
Aantal bezoeken	18.820	23.000	47.000
Inkoop horeca	€ 19.765	€ 25.200	€ 55.000
Filmhuur	€ 48.903	€ 67.900	€ 180.200
Overige inkopen	€ 20.807	€ 20.000	€ 30.000
Personeel	€ 147.955	€ 168.000	€ 345.700
Huisvesting	€ 53.968	€ 60.700	€ 177.600
- Huur	€ 28.503	€ 30.000	€ 89.500
- Onderhoud	€ 5.308	€ 6.000	€ 11.300
- Energie	€ 12.103	€ 15.000	€ 41.800
- Schoonmaak en overig	€ 8.054	€ 9.700	€ 35.000
Kantoorkosten	€ 15.570	€ 17.500	€ 30.000
Verkoopkosten	€ 5.573	€ 11.500	€ 23.500
Algemene kosten	€ 6.400	€ 7.800	€ 16.000
Dotatie bestemmingsreserve	-/- € 11.919	€ 15.000	€ 15.000
Onvoorzien	-	-	€ 19.800
Totaal	€ 307.878	€ 393.600	€ 892.800

Tabel 6.7. Lasten per scenario

6.5 RESULTAAT

Hogere exploitatiesubsidie nodig bij schaa sprong, ook bij scenario 0

In de tabel rechts worden de baten en de lasten met elkaar vergeleken, voor alle scenario's. In scenario 1 ontstaat een tekort als de exploitatiesubsidie niet wordt aangepast naar het hogere ambitieniveau. Bij een schaa sprong is nog ongeveer € 144.000,- extra subsidie per jaar nodig. In deze raming is nog geen rekening gehouden met het gegeven dat het enkele jaren duurt om naar het nieuwe bezoekeniveau door te groeien. In bijlage 3 is een raming in het kort uitgewerkt waarin deze kosten voor scenario 1 inzichtelijk worden gemaakt.

Ook in scenario 0 is een tekort in de exploitatie zichtbaar bij een exploitatiesubsidie op het niveau van 2024 (van ongeveer € 26.000,-). Hierbij is uitgegaan van 0,2 FTE extra ondersteuning in de organisatie van DNS, op het vlak van marketing & communicatie.

Perspectief bij benodigde exploitatiesubsidie

- In de tabel wordt duidelijk welke exploitatiesubsidie per bezoek en per inwoner ontstaat bij veranderende bezoekaantallen.. In scenario 1 neemt de exploitatiesubsidie per bezoek licht toe ten opzichte van de situatie in 2023.
- Vergeleken met andere steden is het absolute subsidieniveau wel lager. In Maastricht is de jaarlijkse exploitatiesubsidie ongeveer € 300.000,-, in Heerlen wordt na realisatie van Cinema Royal een hogere exploitatiesubsidie verwacht.

Totale kosten gemeente kunnen hoger zijn bij scenario 1

Bij scenario 1 zijn we uitgegaan van nieuwvestiging. In het geval een commerciële partij hierin voorziet op een commercieel zeer interessante locatie, zal een hogere huurbijdrage nodig zijn om het project financieel haalbaar te maken. Dat zou gevolgen hebben voor het exploitatietekort. In het geval Filmtheater De Nieuwe Scène naar een pand van de gemeente verhuist, krijgt de gemeente als verhuurder hoe dan ook met groot onderhoud te maken. Ook heeft de gemeente kapitaallasten waarmee rekening moet worden gehouden. Dat geldt weliswaar ook als voor dat pand een andere invulling gekozen wordt, maar in het specifieke geval van een filmtheater zullen aan de voorkant ook investeringen nodig zijn die de kapitaallasten verder zullen raken..

	2023	Scenario 0	Scenario 1
Aantal bezoeken	18.820	23.000	47.000
Baten	€ 307.894	€ 278.800	€ 659.600
Lasten	€ 307.878	€ 393.600	€ 892.800
Resultaat excl. exploitatiesubsidie	€ 16	-/- € 114.800	-/- € 233.200
Exploitatiesubsidie (niveau-2024 voor scenario 0 en 1)	Al verwerkt	€ 89.136	€ 89.136
Resultaat incl. exploitatiesubsidie	€ 16	-/- € 25.664	-/- € 144.064
Exploitatiesubsidie per bezoek	€ 4,25	€ 4,99	€ 4,96
Exploitatiesubsidie per inwoner	€ 0,86	€ 1,10	€ 2,24

Tabel 6.8. Resultaat per scenario

7

Kansen en uitdagingen bij samenwerking

In de voorgaande hoofdstukken zijn toekomstscenario's voor Filmtheater De Nieuwe Scène waarbij een eigen locatie, los van andere (culturele) instellingen, het uitgangspunt vormde. De benchmark van andere filmtheaters liet echter al zien dat er diverse vormen van samenwerking zijn tussen filmtheaters en andere (culturele) instellingen en organisaties. Ook de gemeente Venlo hecht in het beleid waarde aan samenwerking tussen culturele instellingen.

Welke meerwaarde kan samenwerking hebben voor instellingen?

Regelmatig wordt voor een gezamenlijke vestiging van culturele instellingen gekozen. Vanuit de bedrijfsvoering kunnen meerdere redenen zijn voor zo'n beslissing:

- Activiteiten en programmering: voor filmtheaters vormt een combinatie van functies een interessante kans. Ze kunnen namelijk profiteren van de kruisbestuiving in de programmering. Zo biedt Natlab in Eindhoven filmvertoningen met debat en theater. Ook Filmtheater De Nieuwe Scène zoekt nu al de verbinding met lokale en regionale partners. Wel geldt de realiteit dat ieder type instelling op een andere wijze werkt (ook in de planning van de programmering), waardoor culturele instellingen niet altijd natuurlijke samenwerkingspartners zijn. Zeker als organisaties veel raakvlakken in missie en visie hebben, kunnen logische samenwerkingen ontstaan, met een hoog maatschappelijk rendement.
- Organisatie: soms ontstaat, ook door keuzes voor stadsvernieuwing en gebiedsontwikkeling, een mogelijkheid om twee instellingen op één locatie verder te laten gaan. Dit biedt (onder voorwaarden) kansen voor meer efficiëntie in de bedrijfsvoering, door ondersteunende functies zoals administratie, marketing en HR samen te organiseren. Ook zijn er

kansen voor gezamenlijke inkoop in de horeca of van materialen, diensten of producties. Wel geldt dat schaalvoordelen en kostenreductie beter mogelijk zijn als de instellingen natuurlijke partners van elkaar zijn en de organisaties al sterk geprofessionaliseerd zijn. Als één van de partijen minder ver in de ontwikkeling is, kan het juist eerst tot een uitbreiding van de formatie leiden. Met die professionalisering is meer maatschappelijke impact te maken, maar vraagt ook een grotere (financiële) inspanning van bijvoorbeeld een gemeente.

- Huisvesting: het samengaan van culturele instellingen kan in potentie tot efficiënter ruimtegebruik leiden, bijvoorbeeld door gezamenlijke ruimtes voor:
 - Foyer en entreehal
 - Toiletten en garderobe
 - Workshop- en educatieruimtes
 - Multifunctionele zalen (bijvoorbeeld lezingen en bijeenkomsten in filmzalen tijdens momenten zonder programmering of filmvertoningen in theaterzalen)
 - Vergaderzalen

Dergelijke samenwerkingen vragen wel om duidelijke afspraken over gebruikstijden, onderhoud, en kostenverdeling. Als hiertoe mogelijkheden zijn, kan een gezamenlijke vestiging bijdragen aan een duurzamer en efficiënter gebruik van de beschikbare ruimtes. In de realisatie van zo'n gezamenlijke vestiging zijn ook financiële voordelen te verwachten, aangezien minder ruimtes nodig zijn en het proces van realisatie maar één keer doorlopen hoeft te worden. Wel vergt het aan de voorkant een uitgebreid proces van afstemming en vinden instellingen het vaak belangrijk dat de eigen identiteit geborgd blijft.

- Horeca: een gedeelde horeca is een specifieke vorm van efficiënte huisvesting. Vaak wordt bij een gezamenlijke vestiging één horeca aangeboden, zo ook bij de benchmarkvoorbeelden uit hoofdstuk 4. De complexiteit wordt groter als de openingstijden of doelgroepen van de culturele instellingen niet goed op elkaar aansluiten. Een filmbezoeker gaat vaak met een andere reden op bezoek dan een student die in de bibliotheek wil studeren. Dat werkt door in het assortiment en de gewenste sfeer van de horeca. Soms zorgt het zelfs voor de inzet van dubbele voorzieningen. Slieker Film werkt overdag bijvoorbeeld samen met het Fries Museum wat betreft de museumhoreca, maar biedt buiten openingstijden van het museum eigen horeca aan.
- Techniek: in principe zijn ook mogelijkheden aanwezig om AV-faciliteiten of technische ruimten te delen als instellingen samengaan. Technici kunnen bovendien tussen instellingen rouleren, waardoor kennis wordt gedeeld en personeel flexibeler inzetbaar is. Bij gezamenlijke inkoop zijn mogelijk schaalvoordelen en daarmee kostenreducties te behalen. De mate van efficiëntie die te behalen valt, is wederom afhankelijk van het karakter van de instellingen.
- PR en marketing: ook op het vlak van PR en marketing zijn verbindingen mogelijk. Belangrijke winst bij een gezamenlijke locatie is de hoge mate van zichtbaarheid voor de instellingen, wat een vorm van publiciteit is. Een locatie als Forum Groningen brengt functies zoals een bibliotheek, filmzalen en expositieruimtes (waaronder StoryWorld) samen. Ook biedt Forum Groningen ruimte aan Groningen Store, waar bezoekers aan de stad worden verwelkomd. Het totaalconcept biedt bezoekers een multifunctionele ervaring, waardoor zij ook direct of indirect kennismaken met het filmtheater als zij voor een andere

functie in het gebouw komen. Dat kan vervolgens (doorgaans op andere momenten) een aanleiding voor bezoek aan het filmtheater zijn. Zichtbaarheid zorgt dus voor een groter publieksbereik. In 2023 zorgde film in Forum Groningen voor ongeveer 200.000 bezoeken. Weliswaar is Groningen een grotere en anders samengestelde stad dan Venlo, totaalconcepten als Forum Groningen laten zien dat zichtbaarheid in een drukbezocht gebouw met meerdere functies voordelen kan hebben.

Alle genoemde aspecten van de bedrijfsvoering hebben financiële gevolgen. In sommige gevallen zit de winst vooral in de realisatiefase, bijvoorbeeld doordat er minder ruimtes hoeven te worden gebouwd. In andere gevallen zijn er voordelen te behalen tijdens de exploitatie, zoals een betere zichtbaarheid of een hogere kwaliteit van de programmering dankzij samenwerking. Het is echter belangrijk om te beseffen dat niet elke combinatie van instellingen automatisch leidt tot synergievoordelen. Specifieke omstandigheden kunnen ervoor zorgen dat de verwachte mogelijkheden voor synergie tegenvallen.

Welke meerwaarde van samenwerking is mogelijk voor Filmtheater De Nieuwe Scène?

In het kader van dit onderzoek zijn twee verkennende gesprekken gevoerd, met Bibliotheek Venlo en Museum Van Bommel Van Dam. Met de instellingen zijn de kansen en uitdagingen bij een gezamenlijke vestiging besproken. Als een samenwerking met één van de instellingen verder onderzocht wordt, zijn verdiepende gesprekken nodig. Op de volgende pagina's zijn verslagen van de gesprekken opgenomen.

Bibliotheek Venlo

Aanleiding

Bibliotheek Venlo en Filmtheater De Nieuwe Scène hebben samen met de gemeente Venlo en Ginder begin december 2024 het gesprek gevoerd over de kansen voor en uitdagingen bij een gezamenlijke nieuwvestiging. Tijdens dit gesprek was ook Stadsbouwers, dat werkt aan het gebouwconcept voor Bibliotheek Venlo, aanwezig.

Situatieschets

Bibliotheek Venlo loopt al geruime tijd tegen uitdagingen in het huidige gebouw aan, mede vanwege de verschillende doelgroepen die de bibliotheek trekt en het beperkte (thermische) comfort door het gebrek aan isolatie en verouderde installaties. In de winter is het namelijk te koud en in de zomer zeer warm.. Daarom is de wens uitgesproken om te verhuizen naar een nieuwe locatie. Samen met Stadsbouwers werkt de bibliotheek al enige tijd aan het concept voor een nieuw gebouw. Hiervoor zijn de kernwaarden van het nieuwe concept en kwalitatieve eisen aan de huisvesting opgesteld. Momenteel worden

Bron: website VenloVerwelkomt

kwantitatieve eisen (m²) opgesteld. Tevens is een locatie in het centrum van Venlo in beeld. Bij de ontwikkeling van het gebouwconcept is daarom ook aandacht besteed aan de aansluiting van het gebouw op de omgeving. Het is de nadrukkelijke wens van Bibliotheek Venlo om in 2025 verdere ontwerpstappen te zetten in verband met de urgentie voor het betrekken van haar nieuwe huisvesting.

Kansen voor samenwerking

Eén van de vijf kernfuncties van een bibliotheek is het organiseren van ontmoeting en debat. Om die reden is in het gebouwconcept ook een podium voor dergelijke ontmoetingen opgenomen. Dit is één van de ruimtes waarbij aan functiedeling gedacht kan worden, mocht op termijn een gezamenlijke vestiging van bibliotheek en filmtheater in beeld komen. Een andere functie waarbij koppelkansen potentieel aanwezig zijn, is de horeca. Er zijn op dat vlak op conceptueel niveau nog geen keuzes gemaakt. Of koppelkansen mogelijk zijn, is mede afhankelijk van de openingstijden en het assortiment van de horeca en van de routing en inrichting in het gebouw.

Op inhoudelijk vlak werken Bibliotheek Venlo en Filmtheater De Nieuwe Scène geregeld op ad-hoc basis samen rondom sociaal-maatschappelijke thema's. Ook organiseert DNS workshops en vertoningen van kinderboekverfilmingen tijdens het Venloos Kinderboekenfeest. Inhoudelijk zijn meer raakvlakken waarop samenwerking mogelijk is, maar beide partijen geven aan dat er limieten aan de formatie zijn en dat daarmee beperkingen bestaan om structureel of vaker samen te werken. Bibliotheek Venlo geeft ook aan dat er meer mogelijkheden voor samenwerking zijn, en dat altijd goed afgewogen moet worden waar de meeste meerwaarde ontstaat.

Uitdagingen bij samenwerking

- Bibliotheek Venlo is een organisatie met een brede professionele schil. Filmtheater De Nieuwe Scène heeft in de afgelopen jaren stappen gezet in de organisatie, maar is nog steeds sterk afhankelijk van vrijwilligers. Bibliotheek Venlo geeft aan dat het niet eenvoudig is om organisaties samen te voegen, zeker als ze anders ingericht zijn, omdat culturele instellingen qua activiteiten

en karakter sterk van elkaar kunnen verschillen.

- Bibliotheek Venlo geeft aan stappen te willen zetten met het ontwerp. DNS is in de planvorming nog niet zo ver als Bibliotheek Venlo; eerst moeten het College en de Raad van Venlo een beeld vormen van wat zij willen met het filmtheater. De bibliotheek ziet het risico op vertraging als een uitdaging voor de samenwerking.
- Voldoende zichtbaarheid voor het filmtheater is bij een gezamenlijke nieuwvestiging een potentiële uitdaging, maar bij een goed ontwerp zijn hier kansen toe. Een goed voorbeeld hiervan is Forum Groningen (hoewel Groningen als stad anders is samengesteld).

Museum Van Bommel Van Dam

Aanleiding

Museum Van Bommel Van Dam en Filmtheater De Nieuwe Scène hebben samen met de gemeente Venlo en Ginder begin december 2024 het gesprek gevoerd over de kansen voor en uitdagingen bij een gezamenlijke vestiging in het oude postkantoor, dat deels leeg staat en waar meer ruimte beschikbaar komt.

Situatieschets

Museum Van Bommel Van Dam is sinds 2021 gevestigd in het oude postkantoor aan de Keulsepoort. Enkele jaren daarvoor is het museum verzelfstandigd. Het museum werkt samen met een externe partij voor de museumhoreca. Het museum maakt een groei aan bezoekersaantallen door, die zich met de expositie rondom het werk van Evert Thielen doorzet. Ook in de organisatie is het museum in de afgelopen jaren gegroeid. Hierdoor loopt het museum tegen haar (ruimtelijke) grenzen aan: er is een gebrek aan kantoorruimte waar de werknemers van het museum terecht kunnen. Er zijn drie kantoorruimten in gebruik,

waarvan de grootste momenteel plek geeft aan 6 medewerkers. Deze ruimte valt officieel niet onder het gehuurde, maar het gebruik ervan wordt door de gemeente toegestaan. De ruimte voldoet niet aan de eisen. In de toekomst zal hiervoor een oplossing gezocht moeten worden. Het museum heeft dus de wens om in de toekomst meer kantoorruimte te huren. Eenzelfde ruimtevraag bestaat in relatie tot depotruimte. Het huidige depot in de kelder van het gebouw is te klein en daarom heeft het museum de wens uitgesproken om een extra ruimte bij te huren in het oude postkantoor. Op dit moment wordt extern extra depotruimte gehuurd.

Kansen voor samenwerking

In het geval Filmtheater De Nieuwe Scène naar het oude postkantoor verhuist, dan is het zeer waarschijnlijk dat beide organisaties los van elkaar blijven bestaan en vooral als goede burens naast elkaar functioneren. Dit is mede door de specifieke vorm van het gebouw. Eén van de twee hoofdentrees van Museum Van Bommel Van Dam is aan de Deken van Oppensingel en gezien vanaf deze zijde bevinden de activiteiten van het museum zich

vooral in de linkervleugel van het gebouw. Een tweede ingang bevindt zich aan de Keulsepoort. De delen van het gebouw die leeg staan of legen komen te staan, zijn met name in de rechtervleugel van het gebouw. Ook zijn er verschillen in openingstijden. Daar waar Museum Van Bommel Van Dam de gasten voornamelijk overdag ontvangt, heeft Filmtheater De Nieuwe Scène ook een omvangrijk avondprogramma. De mogelijkheden om bijvoorbeeld de horeca te delen zouden wel kunnen worden onderzocht.

Bovenstaande betekent ook dat Filmtheater De Nieuwe Scène bij een hervestiging in het oude postkantoor een eigen entree moet krijgen. Tijdens het gesprek wordt wel benoemd dat het interessant kan zijn voor het museum om af en toe voor een avondopenstelling te kiezen. Een gezamenlijke vestiging in het gebouw leidt er namelijk toe dat de zichtbaarheid van het museum onder de bezoekers van het filmtheater toeneemt (en andersom ook).

Inhoudelijk werken het museum en het filmtheater nu nog niet structureel samen.

Deels heeft dit te maken met het verschil in type activiteit. Museum Van Bommel Van Dam hanteert een langetermijnplanning voor de tentoonstellingen en activiteiten, omdat de ontwikkeling van deze tentoonstellingen (allemaal eigen producties) tijd en voorbereiding vergt. Filmtheater De Nieuwe Scène hanteert een planning op een veel kortere termijn die past bij de dynamiek in het filmaanbod en de vraag van de bezoeker. Toch verwachten beide instellingen dat er mogelijkheden zijn om geregeld inhoudelijk op elkaar aan te sluiten, of naar elkaar te verwijzen.

Uitdagingen bij samenwerking

- Beveiliging wordt als één van de uitdagingen bij een samenwerking genoemd. De collectie van Museum Van Bommel Van Dam vertegenwoordigt een grote waarde en aan de beveiliging wordt door de verzekering hoge eisen gesteld. Bij het delen van een gebouw dienen hierover goede, uitvoerbare afspraken te worden gemaakt.
- Geluidsoverlast is een andere potentiële uitdaging bij een gezamenlijke vestiging

in een gebouw. Het gebouw stamt uit eind jaren '30 van de vorige eeuw en vraagt voldoende geluidsisolerende maatregelen als het filmtheater naar deze locatie verhuist. Zo wordt de beleving van de museumbezoeker niet aangetast.

8

Confrontatie ambities gemeente en filmtheater

8.1 SYNTHESE EN CONCLUSIES

Draagt een schaa sprong van Filmtheater De Nieuwe Scène bij aan de ambities van Venlo?

De gemeente Venlo heeft ambitieuze plannen voor de toekomst, zoals vastgelegd in onder andere de Strategische Visie Venlo 2040, het Coalitieakkoord 2022-2026 en de Cultuurvisie. Venlo streeft bovendien naar een schaa sprong en een groei naar 125.000 inwoners. Voor een evenwichtiger verdeling qua opleidingsniveau zet Venlo met name in op afgestudeerde HBO'ers/WO'ers en daarmee op meer kenniswerkers.

Een dynamisch cultureel aanbod speelt een belangrijke rol. Het draagt bij aan een aantrekkelijke stad met een hoge leefkwaliteit, versterkt de sociale cohesie en stimuleert innovatie en samenwerking. Richard Florida beschreef eerder al de waarde van culturele instellingen in het aantrekken van hoogopgeleide kenniswerkers en professionals. Steden met een rijk cultureel aanbod en diverse ontmoetingsplekken zijn aantrekkelijker voor deze groep. Door dit aanbod te stimuleren schept een gemeente de omstandigheden om meer talent aan te kunnen trekken, wat direct bijdraagt aan economische groei¹⁾. Empirisch onderzoek in Nederland heeft ook bevestigd dat, naast andere culturele voorzieningen, een filmtheater een stad significant aantrekkelijker maakt om in te leven, werken en wonen²⁾.

Hoewel Venlo een breed cultureel aanbod heeft met onder meer Theater Maaspoort, Poppodium Grenswerk, Museum Van Bommel Van Dam en het Limburgs Museum, blijft film als kunstvorm ondervertegenwoordigd.

1. Florida, R. (2002). The rise of the creative class

2. Garretsen, H., & Marlet, G. (2017). Amenities and the attraction of Dutch cities. *Regional Studies*, 51(5), 724-736.

3. Deels wordt dit aangevuld door aanbieders net buiten de gemeente, zoals DOK6 in Panningen en Luxor in Reuver.

Met de vier zalen bij CityCinema en de twee van Filmtheater De Nieuwe Scène, heeft de Venlo in totaal (6) relatief weinig filmzalen voor een gemeente van haar omvang³⁾. Dat terwijl film in Nederland en wereldwijd ook in de toekomst een belangrijke rol blijft spelen in het culturele landschap en een veelzijdig platform biedt voor verhalen, debat en innovatie. Film is namelijk meer dan entertainment: het brengt mensen samen, maakt maatschappelijke thema's toegankelijk en slaat een brug tussen verschillende disciplines. Ook in tijden waarin de consument met streamingsdiensten veel alternatieven tot zijn of haar beschikking heeft. Met een uitgebreid en gemoderniseerd filmtheater kan Venlo inspelen op:

- Een breder en verdiept filmaanbod, met meer ruimte voor premières, artistieke en internationale films, specials en festivals.
- Een cultureel palet waarin film een vaste en volwaardige plek krijgt naast theater, muziek en musea.
- Meer samenwerking tussen culturele instellingen, door film als verbindend medium in te zetten.
- Technologische innovatie in beeldcultuur, zoals VR, AR en gaming, waarmee Venlo aansluiting vindt bij de nieuwste ontwikkelingen in de creatieve sector.

Het filmtheater kan bij een schaa sprong – meer dan op de huidige locatie – die ontmoetingsplek in Venlo worden waar huidige en nieuwe inwoners van de gemeente Venlo elkaar weten te vinden. De stappen die bij die keuze qua programmering en beleving kunnen worden gezet, sluiten aan bij de wensen van verschillende doelgroepen:

- Bij jongeren en studenten, die gebruik kunnen maken van de specials, uitgebreide educatieve programma's, workshops en van nieuwe vormen van beeldcultuur.
- Bij cultuurliefhebbers, die uit een diverser aanbod van kwaliteitsfilms, documentaires en klassieke filmvertoningen kunnen kiezen voor een middagje of avondje uit.
- Bij gezinnen met kinderen, die bij het filmtheater terecht kunnen voor toegankelijke kinder- en familiefilms en speciale jeugdprogramma's.
- Bij ouderen en specifieke doelgroepen, die gebruik kunnen maken van bijvoorbeeld seniorenvoorstellingen of thematische programma's en zo elkaar blijven ontmoeten.

De huidige locatie en opzet met twee zalen biedt nog enige ruimte voor groei, maar biedt niet de bezoekersbeleving die past bij de markttrends en bij de wensen van de consument. De verwachting is ook dat met de huidige locatie niet bijzonder veel nieuwe gebruikers kunnen worden verleid tot een bezoek. Het huidige filmtheater biedt meerwaarde in het licht van de ambities van Venlo, maar zal deze waarde dus maar beperkt verder kunnen uitbreiden. Daarmee benut de gemeente Venlo niet alle kansen die het medium film biedt voor ontmoeting en een aantrekkelijke stad. Naar verwachting is de gemeente Venlo beter in staat om in te spelen op de wens om nieuwe doelgroepen en nieuwe economische activiteit aan te trekken als gekozen wordt voor een schaalsprong.

Versterking van samenwerking binnen de gemeente Venlo

Een filmtheater dat groter van opzet is, biedt ook kansen voor sterkere

samenwerking binnen de stad. Film kan een brug vormen tussen verschillende disciplines en instellingen. Filmtheater De Nieuwe Scène werkt op de huidige locatie al actief samen met het onderwijs en – vaak op ad-hoc basis – met andere culturele instellingen en sociaal-maatschappelijke organisaties. Daar zitten echter grenzen aan, mede omdat de organisatie grotendeels van vrijwilligers afhankelijk is.

Een schaalsprong betekent niet alleen een fysieke uitbreiding, maar vaak ook een verdere professionalisering van de organisatie. Dat creëert nieuwe kansen voor een sterkere vervlechting met andere (ook niet-culturele) instellingen in Venlo en daarbuiten, en dus aansluiting op de aandachtsgebieden “Leefbaar Venlo” en “Gezond en actief Venlo”. Ook de middenstand en horeca in de binnenstad kunnen profiteren, via gezamenlijke arrangementen (zoals dineren & film). Door als cultureel knooppunt te fungeren, kan het filmtheater een sterkere bijdrage leveren aan de samenhang binnen het culturele en economische ecosysteem van Venlo. Dat sluit aan bij de doelstelling van de gemeente Venlo: meer samenwerking met cultureel-maatschappelijke organisaties.

Wat is nodig voor een schaalsprong?

Om een schaalsprong mogelijk te maken, zijn nog verschillende stappen nodig:

- Er is meer ruimte nodig: een toekomstbestendige locatie met onder meer vier zalen (totaal 260 stoelen) en een workshop- en educatie-ruimte. Het filmtheater moet een uitnodigende uitstraling krijgen, een ontmoetingsplaats voor alle inwoners van de gemeente.

- Organisatorisch moet De Nieuwe Scène daarvoor ook stappen maken, met een verdere professionalisering en een directie die meer verantwoordelijkheden overneemt van het bestuur op het vlak van de dagelijkse bedrijfsvoering.
- Het filmtheater moet bovendien inzetten op een uitbreiding van het aantal vrijwilligers. Ook op dit vlak moet de ondersteuning iets uitbreiden om voldoende vertoningen te kunnen garanderen.

Een locatie is nog niet in beeld, maar moet gelegen zijn in of nabij de binnenstad van Venlo om voldoende zichtbaar te zijn en om door te kunnen groeien naar een ontmoetingsplaats voor de Venlonaar. De locatie moet voldoen aan voorwaarden als goede bereikbaarheid met auto en openbaar vervoer, voldoende parkeergelegenheid en fietsvoorzieningen, nabijheid van horeca- en winkelgebieden, en een veilige en toegankelijke omgeving voor alle doelgroepen.

Welke financiële consequenties heeft een schaa sprong?

De investeringen zijn voorlopig geraamd tussen € 5,5 en € 8,7 miljoen. Dit zijn de verwachte bouw- en inrichtingskosten, plus de bijkomende kosten. De bandbreedte is nog ruim en geeft een eerste indicatie. Indien tot een schaa sprong wordt besloten, moet in diverse ontwerpfases een aanscherping plaatsvinden.

De verwachting is dat Filmtheater De Nieuwe Scène onder gestelde voorwaarden kan doorgroeien naar een grootstedelijk filmtheater met ongeveer 47.000 bezoeken per jaar in een stabiel exploitatiejaar. Dat is een forse groei ten opzichte van de huidige 19.000 bezoeken per jaar. De exploitatiesubsidie zou bijna € 145.000,- moeten groeien ten opzichte van de huidige situatie. Dat is nog zonder kapitaallasten en met voorlopige

aannames over het huurniveau.

Conclusie: een logische stap voor Venlo?

Gezien de ambities van Venlo om te groeien en als gemeente aantrekkelijker te worden voor kenniswerkers en bedrijven, is een versterking van het culturele vestigingsklimaat belangrijk. Het aanbod aan filmzalen in Venlo blijft achter op andere delen van Nederland. Een schaa sprong biedt kansen om het volledige maatschappelijke potentieel te benutten en is mogelijk onder voorwaarde dat de organisatiekracht voldoende meegroeit. De investeringen aan de voorkant zijn fors, maar filmtheaters hebben relatief beperkte structurele lasten doordat de programmering grotendeels elders wordt ontwikkeld. Daarnaast sluit een nieuw filmtheater aan bij Venloos rijke film- en bioscoophistorie en biedt het een podium voor nieuw talent.

De vraag blijft wel hoe in dat geval de schaa sprong het beste vorm krijgt:

- Via een **zelfstandige vestiging**, die volledige autonomie biedt maar ook (naar verwachting) een grotere financiële en organisatorische inspanning vraagt.
- Via samenwerking met andere instellingen (in de vorm van een **gezamenlijke vestiging**) die synergievoordelen kan opleveren, maar ook duidelijke meerwaarde voor beide partijen vereist en het proces complexer maakt.

Vanuit de ambitie van de gemeente om samenwerking tussen culturele instellingen te stimuleren, is een gezamenlijke vestiging op het eerste oog het meest voor de hand liggend. Een gezamenlijke vestiging moet echter geen doel op zich zijn, en moet passen bij het functioneren van beide organisaties.

8.2 AANBEVELINGEN

1. Positieve keuze voor een schaa sprong

De gemeente Venlo kan de ambities om een aantrekkelijker vestigingsklimaat te creëren, meer kenniswerkers aan te trekken en de culturele infrastructuur te versterken beter realiseren met een schaa sprong voor Filmtheater De Nieuwe Scène. De investering van € 5,5 tot € 8,7 miljoen en de hogere structurele lasten vragen echter om een zorgvuldige afweging binnen de gemeentelijke begroting.

Bij een keuze voor een schaa sprong komen de volgende strategische stappen in beeld:

- *Gezamenlijk commitment:* bij een keuze voor een schaa sprong moeten de gemeente en Filmtheater De Nieuwe Scène een gezamenlijk commitment vastleggen om de haalbaarheid en financiële kaders voor een schaa sprong verder uit te werken.
- *Verdere uitwerking van kaders:* stel daarbij vast welke uitgangspunten en eisen (ruimtelijk, financieel, programmatisch) leidend zijn voor de verdere ontwikkeling.

Bij een keuze voor behoud van de huidige situatie vraagt deze om een voortzetting van de huidige relatie tussen gemeente en filmtheater, waarbij het filmtheater zich het beste kan richten op optimalisatie en uitbreiding van het aantal vertoningen, binnen de mogelijkheden. Een lichte verruiming van de financiële mogelijkheden kan Filmtheater De Nieuwe Scène de ruimte bieden om die taak beter uit te voeren.

2. Maak afweging tussen gezamenlijke en eigen vestiging

De keuze tussen samenwerking en eigen vestiging moet zorgvuldig worden gemaakt, met aandacht voor de voordelen, uitdagingen en noodzakelijke stappen bij beide opties.

Optie 1: Eigen vestiging

Een zelfstandige nieuwvestiging heeft diverse voordelen:

- Het biedt volledige autonomie en flexibiliteit in zowel programmering als inrichting, met een gebouw dat is ontworpen met vier zalen, educatieve ruimtes, workshops en ontmoetingsfuncties. Ook is zelfstandige besluitvorming over exploitatie en gebruik van de ruimte, zonder afhankelijkheid van partners, mogelijk.
- Optimale zichtbaarheid op straatniveau is mogelijk, via een locatie in of nabij de binnenstad. Dit vergroot de kansen om de rol van het filmtheater als culturele ontmoetingsplek te versterken.

Stappen bij keuze voor eigen vestiging:

- **Locatieonderzoek.** Onderzoek geschikte locaties die voldoen aan eisen op het vlak van bereikbaarheid, parkeergelegenheid, veiligheid, nabijheid van horeca/winkels of ligging in culturele hotspot.
- **Ruimtelijke planning en ontwerp.** Ontwikkel een technisch ontwerp met vier zalen, multifunctionele publieksruimtes en voorzieningen voor educatie en ontmoeting. Zorg voor flexibiliteit om toekomstige ontwikkelingen in beeldcultuur en technologie op te vangen.
- **Financieringsstrategie.** Stel een financieringsplan op waarin gemeentelijke investeringen, subsidies, fondsen en mogelijke cofinanciering worden afgewogen en opgenomen.

- **Planning en realisatie.** Werk met een helder tijdpad en fasering, van ontwerp tot ingebruikname van het nieuwe gebouw. Besteed daarbij voldoende aandacht aan transparante communicatie met stakeholders, waaronder bezoekers, partners en inwoners van Venlo, om breed draagvlak te creëren.

Optie 2: Gezamenlijke vestiging met andere (culturele) instelling

Een gedeelde huisvesting biedt kansen voor synergie, in gedeelde faciliteiten (horeca, publieksruimten), inhoudelijke programmering, en mogelijk zelfs organisatie. Wel moet er aandacht zijn voor specifieke uitdagingen, zoals beveiliging, geluidsoverlast en verschillen in missie, doelgroepen en bedrijfsvoering. Bezoekmotieven en wensen zijn bij de gebruikers van culturele instellingen namelijk verschillend. Een succesvolle samenwerking vraagt om een zorgvuldig ontwerp en duidelijke afspraken over verantwoordelijkheden, gebruik en financiën.

Stappen bij keuze voor samenwerking/gezamenlijke vestiging:

- **Haalbaarheidsonderzoek.** Verken de praktische, financiële en operationele haalbaarheid van gezamenlijke huisvesting. Dit omvat:
 - Technische haalbaarheid van gedeelde ruimtes (geluidsisolatie, beveiliging, logistiek), plus afspraken over verantwoordelijkheden en gebruik.
 - Ontwikkel een ontwerp waarin de behoeften van beide organisaties (zoals foyers, multifunctionele ruimtes, educatieruimtes) worden gecombineerd.
 - Zorg voor draagvlak bij beide organisaties, hun bezoekers en stakeholders. Maak duidelijke afspraken over exploitatie, kostenverdeling en een eventuele inhoudelijke samenwerking.

- **Overige stappen onder “eigen vestiging”.** Werk hierna de overige stappen uit beschreven onder “eigen vestiging”.

Indien nog geen keuze gemaakt wordt tussen beide opties, kunnen in de eerste fase beide sporen gelijk oplopen, tot een verdere uitdieping van de mogelijkheden voor een gezamenlijke vestiging is uitgevoerd.

3. Zet in op verdere professionalisering op organisatorisch en programmatisch vlak

Als voor een schaalsprong wordt gekozen en deze wordt gerealiseerd, moet er gewerkt worden aan de verdere professionalisering van organisatie en in het verlengde de programmering:

- *Versterking van de organisatie:*
 - Maak aanpassingen in het bestuur-directiemodel waarbij de directie meer verantwoordelijkheden krijgen in de dagelijkse bedrijfsvoering, terwijl het bestuur strategisch toezicht houdt.
 - Breid de personele formatie uit om de activiteiten en programma's met een hoge maatschappelijke waarde verder te kunnen vergroten, en om de organisatie op andere vlakken te versterken (inclusief functies voor marketing & communicatie, publiek, horeca en vrijwilligerscoördinatie).
 - Blijf de mogelijkheden evalueren om meer vrijwilligers aan de organisatie te binden, op zowel wervingsstrategieën als beloning.
- *Uitbreiding van de programmering:*
 - Benut de mogelijkheden om premières en een breder aanbod van publieksfilms en beeldcultuur (VR, gaming, educatie) aan De Nieuwe Scène te verbinden.

- Blijf investeren in educatie- en maatschappelijke programma's rondom relevante maatschappelijke thema's, die inspelen op gemeentelijke beleidsdoelen.
- Zorg voor een grotere betrokkenheid en samenwerking tussen culturele en maatschappelijke partners om bereik en impact te vergroten.

9

Bijlagen

9.1 BIJLAGE 1: BRONVERMELDING

De informatie vertoond in tabel 4.2 zijn voornamelijk verkregen via deskresearch en door gesprekken te voeren met de filmtheaters. Daarnaast zijn verschillende jaarrekeningen en jaarverslagen gebruikt als bron. Deze zijn hieronder opgesomd:

1. Jaarverslag Nederlandse Vereniging van Bioscopen en Filmtheaters 2023 (2024)
2. Met Onze Blik Gericht Op De Toekomst, Filmhuis Alkmaar, Artistiek Plan 2025-2028 (2024)
3. Filmhuis Alkmaar Activiteitenverslag (2024)
4. Stichting De Nederlandse Cacaofabriek Helmond, jaarstukken (2024)
5. Jaarverslag 2023, Stichting film in Friesland (2024)
6. Activiteitenverslag 2023, Mimik (2024)
7. Jaarrapport 2023, Mimik (2024)
8. Jaarverslag Filmtheater De Nieuwe Scene 2023 (2024)
9. Filmtheater De Nieuwe Scene (DNS) Beleids- en activiteitenplan voor de beleidsperiode 2025 – 2028 (2024)

9.2 BIJLAGE 2: SPECIFICATIES BIJ RUIMTES

Voor deze bijlage is aangesloten op een document dat is opgesteld door Filmtheater De Nieuwe Scène, in 2022. Het beschrijft de technische eisen en voorwaarden per type ruimte.

Ruimtes

De respectievelijke ruimten van het Filmtheater dienen ieder voor zich aan bepaalde eisen te voldoen. Om een concreet beeld te geven van deze eisen zijn de ruimten hieronder uitgewerkt in primaire en secundaire functies.

- › Benodigde ruimtes voor filmvertoningen
- › Benodigde ruimtes voor educatie
- › Benodigde ruimtes voor ontmoeting en debat
- › Overige ruimtes backoffice

Primaire functies

Benodigde primaire ruimtes voor filmvertoningen

Het filmtheater zal een afwisselend programma gaan bieden dat primair bestaat uit de vertoningen van professionele films. Maar tevens wil het filmtheater de mogelijkheid bieden om gebruikt te kunnen worden voor presentaties, onderwijs, podiumkunsten (met vlakke vloer), gaming, trainingen, mogelijkheid tot live-streaming en film(na)bewerking.

Om te voldoen aan de hierboven genoemde wensen en behoeftes zijn de volgende type ruimten nodig:

- Een viertal multifunctionele filmvertoningszalen van verschillende groottes met de technische faciliteiten om te kunnen voorzien in de

behoefte van de brede audiovisuele verwachtingen van de bezoekers.

- Meerdere projectieruimten met voldoende bewegingsruimte voor technici o.a. voor periodiek onderhoud en de mogelijkheid om te werken mét en het installeren van additionele AV-apparatuur.

De ruimten voor filmvertoningen moet zodanig gesitueerd en verbonden zijn dat:

- Voorzien wordt in logische publieksroutes, alsmede logische personeelsroutes ('backstage').
- Ook de mogelijkheid bestaat van meerdere gelijktijdige speciale vertoningen en evenementen, waarop de publieksrouting en personeelsrouting kan worden aangepast.

Voor deze ruimtes gelden tevens volgende specifieke eisen:

- Constante temperatuur.
- Constante relatieve luchtvochtigheid.
- Geen directe daglichttoetreding.
- Beveiligingsniveau conform borgklasse.
- Voldoende aansluitpunten voor additionele AV installatie.
- Voldoende elektriciteits- en DATA voorzieningen.
- Wifi.

Benodigde primaire ruimte voor educatie

Het filmtheater biedt ook ruimte aan (film)educatie. Film is een populair medium om de wereld te ontdekken en te begrijpen. Het filmaanbod sluit niet alleen aan bij de culturele ontwikkeling van de kinderen, maar ook bij thema's als burgerschap, taal en mediawijsheid. Het hele schooljaar door

kunnen in ons Filmtheater schoolvoorstellingen plaatsvinden en zijn de zalen te gebruiken als collegezalen. Maar er is ook behoefte aan een aparte ruimte waarin met groepen (schoolklassen, kinderfeesten, educatieopdrachten) gewerkt kan worden aan opdrachten.

Dat levert voor dit onderdeel het volgende aan benodigde ruimten op:

- Educatie-/workshopruimte voor groepen/schoolklassen

Voor deze ruimte gelden tevens volgende specifieke eisen:

- Constante temperatuur.
- Ventilatie afgestemd op een hoge bezettingsgraad.
- Beperkte nagalmtijd en flutterecho.
- Aansluitpunten voor AV-installatie.
- Voldoende elektriciteits- en DATA voorzieningen.
- Wifi.

Benodigde primaire ruimtes voor ontmoeting en debat

Het filmtheater wil, en moet, ook een plek zijn voor inspiratie en uitwisseling van ideeën en opvattingen, er moet er volop ruimte worden geboden aan ontmoeting en debat.

Daarvoor zijn de volgende ruimten nodig:

- Centrale entree, met kassa/balie, in een multifunctionele ruimte met een capaciteit van circa 200 m². Te gebruiken als auditorium voor banqueting, openingen, bijeenkomsten van de zakelijke markt, groepsontvangsten.
- Filmcafé-restaurant voor informele ontmoeting en debat.

Bovenstaande, publieke ruimtes hebben een duidelijke onderlinge relatie, waarin verblijven, ontmoeten en werken in een laagdrempelige, gezellige sfeer centraal staat. Het is daarom denkbaar dat deze ruimtes vloeiend in elkaar overlopen, of dat er sprake is van slechts één grote ruimte.

Voor deze ruimte(s) gelden tevens volgende specifieke eisen:

- Constante temperatuur.
- Ventilatievoud afgestemd op een hoge bezettingsgraad.
- Beperkte nagalmtijd en flutterecho.
- Aansluitpunten voor nader te bepalen AV installatie.
- Voldoende elektriciteits- en DATA voorzieningen (kassa, narrowcasting).
- Wifi

Secundaire functies

De primaire functies van het filmtheater zijn gegeven met de hiervoor genoemde hoofdonderdelen. Voor elk van die hoofdonderdelen zijn onderstaande secundaire functies en daarvoor benodigde ruimten te benoemen.

Benodigde secundaire ruimte voor functies filmvertoningen

- Technische werkruimte/opslagruimte. Een plek uit de buurt van de zalen waar geklust kan worden. Voor eventuele reparaties aan technische apparatuur, maar ook andere technische dienstverlening binnen de organisatie.
- Dit kan tevens dienen als depotruimte met adequate opbergsystemen voor verlichting, beeldschermen, beamers, geluidsapparatuur, enzovoorts.

Voor deze ruimtes gelden tevens volgende specifieke eisen:

- Constante temperatuur.
- Constante relatieve luchtvochtigheid,
- Beveiligingsniveau conform borgklasse.
- Voldoende water, afvoer, elektriciteits- en DATA voorzieningen.
- WIFI

Benodigde secundaire ruimte voor functies educatieprojecten:

- Opslagruimte met werkmaterialen en apparatuur voor workshops. Kan gecombineerd worden met opslagruimte voor primaire functie “filmvertoningen”.

Benodigde secundaire ruimte voor functies Ontmoeting en debat:

- Opslagruimte voor (extra) meubilair Filmcafé-restaurant, benodigdheden voor interieurverzorging en decormaterialen voor (seizoen gerelateerde) aankleding publiekelijke ruimtes. Kan niet gecombineerd worden met opslagruimte voor primaire functies “filmvertoningen” en “educatieprojecten”.
- Keukenvoorziening Filmcafé-restaurant, inclusief eigen opslagruimte (vers voorraad en servies en eetgerei).
- Toiletvoorzieningen (inclusief voorzieningen voor invaliden en babyverschoning)
- Garderobe/kluisjes.

Voor deze ruimtes gelden tevens volgende specifieke eisen:

- Constante temperatuur.
- Constante relatieve luchtvochtigheid.
- Beveiligingsniveau conform borgklasse.
- Water-, afvoer- en elektriciteitsvoorzieningen.

Overige ruimtes backoffice

- Data/serverruimte
- Kantoorruimte.
- Vergaderruimte.
- Vrijwilligersruimte.
- Opslag kantoorartikelen.
- Toiletvoorzieningen.
- Afvalverwerkingsruimte.
- (Buiten)ruimte voor transportmiddelen (fietsenstalling)

Voor deze ruimtes gelden tevens volgende specifieke eisen:

- Constante temperatuur
- Constante relatieve luchtvochtigheid.
- Geen directe daglichttoetreding (data/serverruimte)
- Beveiligingsniveau conform borgklasse.
- Ventilatie afgestemd op een hoge bezettingsgraad (kantoor-, vergader, en vrijwilligersruimte).
- Beperkte nagalmtijd en flutterecho (kantoor-, vergader, en vrijwilligersruimte).
- Aansluitpunten voor nader te bepalen AV installatie (vergaderruimte).
- Voldoende elektriciteits- en DATA voorzieningen (kantoor- en vergaderruimte).
- WIFI.

9.3 BIJLAGE 3: MEERJARENRAMING

In de tabel rechts is een meerjarenraming voor scenario 1 opgenomen. In de meerjarenraming is uitgegaan van een periode van enkele jaren van groei tot aan het stabiele bezoekeniveau van 47.000 bezoeken per jaar.

In de raming is ook rekening gehouden met een groeimodel voor de personele formatie. Het resultaat fluctueert per jaar, afhankelijk van de fase waarin de organisatie en de bezoekersaantallen zich bevinden.

	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Jaar 4	Jaar 5
Aantal bezoeken	35.000	40.000	43.000	45.000	47.000
Baten					
Entreegelden	€ 298.200	€ 340.700	€ 366.300	€ 383.300	€ 400.400
Horeca	€ 126.000	€ 144.000	€ 154.800	€ 162.000	€ 169.200
Verhuringen	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
Exploitatiesubsidie gemeente Venlo	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overige subsidies	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000
Overige baten	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
Totaal	€ 514.200	€ 574.700	€ 611.100	€ 635.300	€ 659.600
Lasten					
Inkoop horeca 9%	€ 24.600	€ 28.100	€ 30.200	€ 31.600	€ 33.000
Inkoop horeca 21%	€ 16.400	€ 18.700	€ 20.100	€ 21.100	€ 22.000
Filmhuur	€ 134.200	€ 153.300	€ 164.800	€ 172.500	€ 180.200
Overige inkopen	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
Personeel	€ 311.100	€ 311.100	€ 345.700	€ 345.700	€ 345.700
Huisvesting	€ 177.600	€ 177.600	€ 177.600	€ 177.600	€ 177.600
- Huur	€ 89.500	€ 89.500	€ 89.500	€ 89.500	€ 89.500
- Onderhoud	€ 11.300	€ 11.300	€ 11.300	€ 11.300	€ 11.300
- Energie	€ 41.800	€ 41.800	€ 41.800	€ 41.800	€ 41.800
- Schoonmaak en overig	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000
Kantoorkosten	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
Verkoopkosten	€ 17.500	€ 20.000	€ 21.500	€ 22.500	€ 23.500
Algemene kosten	€ 11.900	€ 13.600	€ 14.600	€ 15.300	€ 16.000
Afschrijvingen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Dotatie bestemmingsreserve Activa	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
Onvoorzien	€ 15.400	€ 17.200	€ 18.300	€ 19.100	€ 19.800
Totaal	€ 783.700	€ 814.600	€ 867.800	€ 880.400	€ 892.800
Bedrijfsresultaat	€ -269.500	€ -239.900	€ -256.700	€ -245.100	€ -233.200
Financiële baten en lasten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Resultaat	€ -269.500	€ -239.900	€ -256.700	€ -245.100	€ -233.200
Huidige exploitatiesubsidie (niveau-2024)	€ 89.136	€ 89.136	€ 89.136	€ 89.136	€ 89.136
Nog benodigde exploitatiesubsidie	€ -180.364	€ -150.764	€ -167.564	€ -155.964	€ -144.064

Dit rapport is met uiterste zorgvuldigheid tot stand gekomen op basis van deskundig onderzoek. Onderhavig rapport bevat een weergave en interpretatie van (delen van de) onderzoeksresultaten. Het is anderen toegestaan om (delen van) het rapport en gehanteerde methodieken en modellen te kopiëren, distribueren, vertonen, op te voeren zolang Ginder als maker van het werk wordt vermeld en het werk niet commercieel wordt gebruikt.

GINDER
Brugstraat 1a
5211 VS 's-Hertogenbosch
T: 088 210 02 00
E: info@wijzijnginder.nl
I: wijzijnginder.nl

